

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

Az Amerikai Egyesült Államok védjegy törvényét a legutóbbi évfordulón korszerűsítették: a változások lényegesek a felszólalási eljárások és az olyan perek esetében, amelyeket esetlegesen jogtalan védjegybejelentések ellen indítanak az USA-ban. Ezek a változások elsősorban a korábban lajstromozott védjegy jogosultjának pozícióját erősítik meg ilyen ügyekben.

a) Ideiglenes intézkedés elrendelésére vonatkozó kérelmek engedélyezésének megkönnyítése

A 2020. december 27-én aláírt védjegy korszerűsítési törvény (Trademark Modernization Act, TMA) elsősorban az ideiglenes intézkedések elrendelésére vonatkozó kérelmek engedélyezésének megkönnyítésére, amerikai védjegyek használat hiánya miatti megtámadására és jogtalan védjegybejelentések elleni felszólalásra vonatkozik. A módosítások célja a korábban lajstromozott védjegy jogosultja pozíciójának megerősítése felszólalási és jogtalan védjegybejelentések elleni peres eljárásokban.

Az amerikai sajtó jó ideje ír arról, hogy az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatalát (United States Patent and Trademark Office, USPTO) elárasztják pontatlan és hamis használati adatokkal benyújtott védjegybejelentések, és ezek gyakran Kínából származnak.

Az ideiglenes intézkedés megerősítése szempontjából lényeges az 1946. évi védjegy törvény 34(a) cikkének módosítása, aminek következtében most alapvető törvényes feltételezés, hogy egy védjegybitorlásból mindig „helyrehozhatatlan kár” származik. Bár ezt a feltételezést meg lehet cáfolni, mostantól a bizonyítás terhe az alperesen van.

Ez a változás sokkal könnyebbé fogja tenni a védjegy tulajdonosok számára ideiglenes intézkedés elrendelésének kérelmezését, mert a „helyrehozhatatlan kár” bizonyítása védjegyügyekben korábban időt rabló és mindenekelőtt költséges lehetett, például fogyasztói szokásokról készült elemzések miatt. Az új önműködő feltételezés jelentősen növeli annak valószínűségét, hogy a védjegy tulajdonos nem csupán meg tudja alapozni ideiglenes intézkedés elrendelésére irányuló igényét, hanem a bíróság annak helyt is ad.

A „helyrehozhatatlan kár” törvényes feltételezése egyaránt vonatkozik a szövetségi védjegyügyekre és a tisztességtelenverseny-ügyekre.

---

* DANUBIA Szabadalmi és Jogi Iroda.

b) Amerikai védjegyek megtámadása használat hiánya miatt

Az Egyesült Államokban – hasonlóan a német és az európai gyakorlathoz – egy védjegy fenntartásának előfeltétele a kereskedelmi használat. Ha egy védjegyet kevésbé, egyáltalán nem vagy megváltoztatott formában használnak, érvényességét meg lehet támadni. Az EU-ban és Németországban a védjegy használatának megkezdésére van öt év türelmi idő.

A TMA most két új eljárást vezet be ahhoz, hogy harmadik felek számára megkönnyítse és gyorsabbá tegye a használat hiánya miatt indított eljárásokat. Ez lehetővé teszi harmadik felek számára, hogy az USPTO előtt *ex parte* indítsanak egy védjegybejelentés ellen törlési vagy újbóli vizsgálati eljárást kétféle alapon:

- i) Védjegy-lajstromozások *ex parte* törlési eljárása, ha a védjegyeket sohasem használták a kereskedelemben vagy olyan áruk vagy szolgáltatások kapcsán, amelyek fel vannak sorolva a lajstromozásban. A törlési keresetet a lajstromozás időpontjától számított három éven belül kell benyújtani.
- ii) Védjegy-lajstromozások *ex parte* felülvizsgálata vagy újbóli vizsgálata, ha a védjegyet (tovább) már nem használják.

A felülvizsgálati kérelmet a lajstromozás engedélyezésének időpontjától számított öt éven belül kell benyújtani.

c) Felszólalási eljárás későbbi, esetleg jogosulatlan védjegybejelentések ellen

Jelentősen meggyorsult a felszólalás az esetleg jogosulatlan védjegybejelentések ellen is, mert a felszólalási eljárást a védjegybejelentés publikálása előtt teljes bizonyítással lehet benyújtani. Egy függő bejelentés lajstromozása elleni bizonyítékot már a vizsgálat alatt be lehet nyújtani közvetlenül az USPTO-nál.

A TMA azt írja elő az USPTO számára, hogy ebben az évben dolgozza ki a megfelelő eljárást. Ennek a háttere az előző gyakorlat, amikor a hivatali elővizsgálónak tág megítélési köre volt ahhoz, hogy figyelmen kívül hagyjon bizonyítékot egy védjegybejelentés elleni támadás esetén. Ezért mostanáig a még lajstromozatlan védjegybejelentések elleni támadások rendszerint nem jelentettek többet nem hivatalos tiltakozó leveleknél.

Ez most változni fog a jogosulatlan védjegybejelentések elleni új felszólalási eljárásokkal, és ugyanakkor még vonzóbbá teszi a szakember által végzett folyamatos védjegyfigyelést. Ezzel ugyanis könnyebben és olcsóbban meg lehet akadályozni a jogtalan védjegy-lajstromozásokat, mégpedig pereskedés nélkül.

d) Rövidebb határidők védjegyügyekben

A TMA a korábbi elsőségi nappal lajstromozott védjegyjogosultak számára gyorsabbá és olcsóbbá teszi az ügyintézkést, és ennek megfelelően a válaszadásra rövidebb határidőket ad, mert a hivatali végzések megválaszolására a korábbi hat hónap helyett rövidebb (60 nap és 6 hónap közötti) határidőket engedélyez. Ennek megfelelően a védjegybejelentőknek is hamarabb kell benyújtaniuk a határidő-hosszabbítási kérelmeket.

Egyesült Királyság

A) Az Egyesült Királyság Szellemi Tulajdoni Vállalati Bírósága (UK IP Enterprise Court, IPEC) úgy döntött, hogy egy osztrák cipőgyártó vállalat bitorolt egy lajstromozott közösségi mintát (registered community design, RCD), amely egy egyesült államokbeli fenntartható divatmárkán alapult, bár a megfelelő lajstromozatlan közösségi mintát (unregistered community design, UCD) nem bitorolták. A döntés viszonylag ritka példája annak, amikor egy brexit előtti EU-bíróság divatcikkeket elemez, és 2017 után mintaújtonsági kérdésekkel foglalkozik.

a) Az ügy háttere

A *Rothy's*, egy kaliforniai divatcég 2017. novemberben forgalomba hozta „hegyes orrú mokaszinját” (a „mokaszin”) (lásd az 1a ábrát). Ez egy „balerina stílusú” cipő volt, amelyet újrahasznosított műszálból kötött anyag felhasználásával készítettek. A *Giesswein*, egy osztrák vállalat 2019. áprilisban kezdte forgalmazni „hegyes orrú lapos” balerinacipőit (lásd az 1b ábrát), amelyeknek a felsőrésze kötött hálósövetből készült, és anyagát szintén újrahasznosított műanyag képezte.

1a ábra

1b ábra

A *Rothy's* 2019. júliusban az Egyesült Királyságban pert indított a *Giesswein* ellen, azt állítva, hogy lapos balerinacipője bitorolja az ő két EU-mintáját, egy RCD-t (lásd a 2. ábrát) és egy UCD-t (lásd a 3. ábrát).

2. ábra

3. ábra

A 2. ábrából kitűnik, hogy a Rothy's RCD-je hét nézetet tartalmaz (ami megfelel az EU Szellemi Tulajdoni Hivatala által engedélyezett maximumnak). Ugyanakkor a Rothy's UCD-je a mokaszin különböző közösségi platformokon, így a Facebookon és az Instagramon, valamint a saját weboldalán nyilvánosságra hozott ábrákon alapult.

A Rothy's perindítására a Giesswein ellenlépésként kétségbe vonta a Rothy's RCD-jének és UCD-jének az érvényességét, azt állítva, hogy azok utánozzák az ő két korábbi mintáját (lásd a 4. ábrát, amely a Giesswein ALLEGRA K cipőjét, és az 5. ábrát, amely a Giesswein BONNIBEL cipőjét) mutatja.

4. ábra

5. ábra

b) Jogi elemzés

A bíróság elutasította a Giesswein ellenkeresetét azon az alapon, hogy „korábbi mintái a tájékozott felhasználó számára eltérő általános benyomást keltenek”.

Az RCD érvényességének vizsgálatakor a bíróság abból a tényből indult ki, hogy a Giesswein ALLEGRA K cipőjének magasabb a sarka, eltérő anyagból készült, és nem mutatott körvonalat. A tájékozott felhasználó, „aki ismeri a különböző cipőmintákat, és nagyobb fokú figyelmet tanúsít”, észrevenné az anyagbeli különbséget az RCD anyagához viszonyítva. A Bonnibel és az RCD-k anyaga közötti különbség a bíróság szerint döntő tényező, mert az eltérő anyag eltérő általános benyomást kelthet. A bíróság megállapította, hogy az RCD érvénytelenítése céljából felhozott egyik korábbi minta sincs „az általánosság elfogadható szintjén leírva, például így: egy hegyes orrú, valamilyen szövetből készült balerinacipő”. Az RCD ábrája nem ilyet mutat.

Az UCD érvényességének vizsgálatakor a bíróság egyszerűen megállapította, hogy egyik korábbi minta sem gyakorolt azonos általános benyomást a tájékozott felhasználóra a legszembetűnőbb jellemzőket véve figyelembe az RCD érvényességének megállapításakor.

A bíróság megállapította, hogy az érvényes RCD-t bitorolták.

A felek megegyeztek abban, hogy a Rothy's volt az első divatcég, amely újrahaznosított fonalból készült cipőt gyártott. A Giesswein azonban azzal érvelt, hogy nem bitorolta a korábbi mintát, mert a vitatott RCD „szabályos, általánosan ismert mintát mutatott, amely „szövött”, nem pedig „kötött” szerkezetet mutat.

A bíróság azonban megállapította, hogy a cipő egyértelműen „kötött szövet” képét mutatja. A tájékozott felhasználó nem lenne tisztában azzal, hogy egy erős fonalból kötött szövetet használtak balerinacipő előállítására annak ellenére, hogy ez az anyag ismertén felhasználható tornacipők és teniszcipők előállítására. Míg az RCD és a lapos cipő mutat bizonyos különbséget, a tájékozott felhasználóra nem gyakorolnának eltérő általános benyomást. Ezért a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Giesswein lapos cipője bitorolta a Rothy's RCD-jét.

Az érvényes UCD-t nem bitorolták.

Az UCD-t vizsgálva a bíróság megállapította, hogy a Rothy's-nak az az állítása, miszerint a Giesswein nem szándékosan másolta az ő UCD-jét, a nagy árkülönbség miatt érdektelen. E döntés meghozatalakor a bíróság a következő tényezőket vette figyelembe:

- a Rothy's mokaszinja rövid ideig árusított termék volt, amely weboldalán csak viszonylag rövid ideig volt elérhető; és
- a Giesswein lapos cipőjét olyan tervező gondolta ki, aki „jogszerű gondolkodást követve nem ismerte” a mokaszint.

A fentiek eredményeként a bíróság megállapította, hogy a Giesswein nem bitorolta a Rothy's UCD-jét.

c) Következtetések

A fenti döntés alapján egyértelműen levonható az a következtetés, hogy lajstromozott mintajogok igen hasznosak lehetnek egy portfólióban, mert tágabb oltalmi kört biztosítanak, mint egy lajstromozatlan minta, amelynek alapján csak csekély eredmény reményével lehet bitorlási pert indítani.

A brexit előtt az EU-ban fennálló RCD-k és UCD-k az Egyesült Királyságban továbbra is védettek maradnak.

B) Az Egyesült Királyság Szellemi Tulajdoni Hivatala (United Kingdom Intellectual Property Office, UKIPO) további egyértelmű irányelveket tett közzé arról, hogyan kell megváltoztatni a kiegészítő oltalmi tanúsítványt (Supplementary Protection Certificate, SPC) kérelmező eljárást az Egyesült Királyságban 2021. január 1-jétől.

A kérelmezési eljárás legnagyobb része biztatóan ugyanolyan marad, mint amilyen az európai uniós törvény alatt volt. 2021. január 1-től az Egyesült Királyság megtartja ugyanezt a törvényt, de néhány fontos változtatással az új kérelmekkel kapcsolatos eljárásban.

Miként ismeretes, az Egyesült Királyság Nagy-Britannia és Észak-Írország uniójából áll. 2021. január 1-jétől kezdve az SPC-kérelmeket ellenőrizni kell olyan szempontból, hogy a gyógyszerekre vagy agrokémiai termékekre vonatkozó forgalmazási engedély érvényes-e az Egyesült Királyságra mint egészre, vagy pedig csak Észak-Írországra vagy csak Nagy-Britanniára.

2021. január 1-jétől egy SPC-kérelmet olyan forgalmazási engedély alapján lehet benyújtani, amely engedélyezi a szabadalmazott termék piacra vitelét *az Egyesült Királyság bármelyik részében*.

Az engedélyezett SPC azonban csupán az Egyesült Királyság azon részére terjeszti ki az oltalmat, amelyre a forgalmazási engedély vonatkozik. Ha egy későbbi forgalmazási engedélyt az Egyesült Királyság egy másik részére engedélyeztek az SPC hatálybalépése előtt, akkor az SPC-t ki lehet terjeszteni a további területre is a bejelentő által az UKIPO-nál benyújtott kérelem alapján. Meg kell azonban jegyezni, hogy ezt a további kérelmet magának a bejelentőnek kell benyújtania, mégpedig bármelyik (ebben az esetben a következő) forgalmazási engedély megadásától számított hat hónapon belül (a további engedélyezés szükséges dokumentációjával együtt) és az SPC hatálybalépése előtt annak érdekében, hogy az oltalom kiterjedjen a további területre is.

Fontos tisztában lenni azzal, hogy az Európai Gyógyszerhatóság (European Medicines Agency, EMA) által gyógyszerekre adott forgalmazási engedély továbbra is érvényes marad Észak-Írországban. Így az SPC-t az Egyesült Királyságban kérelmezőnek figyelembe kell vennie, hogy az EMA vagy a vonatkozó brit hatóság által megadott forgalmazási engedélyt az Egyesült Királyságban első forgalmazási engedélynek tekintik, ha a kérelmezőnek egynél több engedélyt adtak, amelyek az Egyesült Királyság különböző részeire vonatkoznak. A kérelmet a legkorábban megadott forgalmazási engedély keltétől számított hat hónapon belül kell benyújtani, különben a kérelem elutasítható lesz.

C) Jelenleg az Egyesült Királyságban kétféle úton lehet szabadalmi oltalomhoz jutni: benyújtható szabadalmi bejelentés az Egyesült Királyságban vagy pedig az Európai Szabadalmi Hivatalnál (European Patent Office, EPO, ESZH). Mindkét rendszer azt kívánja, hogy a szabadalmazható tárgy új legyen, és feltalálói tevékenységen alapuljon. Ez azt jelenti, hogy ha egy feltaláló a szabadalmi bejelentés benyújtása előtt nyilvánosan ismerteti találmányát, ezt követően nem nyerhet arra érvényes szabadalmi oltalmat.

Az Egyesült Királyság kormánya nemrég bejelentette, hogy szándékában áll csatlakozni a Japánt, Kanadát, Ausztráliát és Új-Zélandot tartalmazó CPTPP kereskedelmi csoporthoz, mert ez támogatná a szabadkereskedelmet ezen országok és az Egyesült Királyság között. Fontossággal bír, hogy a CPTPP megkívánja az aláíró országoktól, hogy biztosítsanak 12 hónapos türelmi időt a bejelentő általi kinyilvánítás számára, amelytől számított 12 hónapon belül még be lehet nyújtani szabadalmi bejelentést, vagyis a bejelentő saját kinyilvánítása nem képez technika állását az új szabadalmi bejelentés számára. Ez lehetővé tenné, hogy az Egyesült Királyság törvénye ezen a ponton összhangban legyen az Egyesült Államok törvényével.

Egy ilyen változás gyökeres hatást gyakorolhatna a bejelentőkre. Az egyesült királyságbeli feltalálók a bejelentés előtt ismertethetnének történeteket ötletekről és találmányokról, és ezzel nem gátolnák szabadalmi oltalom elnyerését, vagyis a türelmi idő használata azt jelentené, hogy ezeknek a találmányoknak az oltalma nem veszne el.

Továbbra is előnyös lenne azonban bármilyen nyilvános közlés előtt benyújtani a szabadalmi bejelentést, mert más országok – így például az európai államok és az ESZH – szabadalmi joga nem ismer ilyen türelmi időt. Emellett a türelmi idő nem védené a bejelentőt harmadik felek általi kinyilvánítás ellen. Ezért a legjobb gyakorlat az maradna, ha egy bejelentést a nyilvánosságra hozatal előtt nyújtanának be. Másrészt ez a lehetséges változás némi segítséget nyújthatna azoknak a feltalálóknak és bejelentőknek, akik ötleteik túlbuzgó reklámozásával akaratlanul értékes szellemi tulajdont veszíthetnének el.

Érdekes módon ez csak az egyesült királyságbeli szabadalmi bejelentésekre vonatkozna, az európaiakra azonban nem. Ezért jelentősen különbözne az egyesült királyságbeli oltalomhoz vezető két út. Ez olyan helyzetekhez vezethetne, amelyekben jelentősen eltérő a szabadalmi stratégia. Például lehetséges, hogy tágabb oltalom lenne elérhető olyan bejelentők

számára, akik közvetlenül az Egyesült Királyság Szellemi Tulajdoni Hivatalánál nyújtják be bejelentésüket, ha fennállna annak a veszélye, hogy a bejelentő kinyilvánította találmányát. Ez azt is jelentené, hogy az ESZH elutasíthatna olyan bejelentéseket, amelyek érvényesek lennének az Egyesült Királyságban, amikor az ESZH-ban engedélyezésig jutnának. Az sem ismert, hogy ez hogyan befolyásolhatná az Egyesült Királyság tagságát az Európai Szabadalmi Egyezményben (ESZE).

Természetesen az Egyesült Királyság még nem csatlakozott a CPTPP-hez, és lehetséges, hogy nem is fog. Emellett az is lehetséges, hogy ha az Egyesült Királyság csatlakozik, kérheti, hogy bizonyos követelmények ne vonatkozzanak rá, és hogy ez érinthetné a szabadalmi türelmi időt. Úgy tűnik azonban, hogy a türelmi idő használata pozitív lépés lenne az Egyesült Királyság üzleti körei számára mindaddig, amíg nem ütközne az ESZE-tagsággal.

Egységes Szabadalmi Bíróság (Unified Patent Court, UPC)

Az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle előző számának 81–82. oldalán ismertettük, hogy a német Szövetségi Tanács (Bundesrat) 2020. december 18-án egyhangúlag elfogadta ugyan az Egységes Szabadalmi Bíróságra vonatkozó törvénytervezetet, de az ellen még aznap két alkotmányjogi panaszt nyújtottak be.

Ezeknek az új kereseteknek nem ismertek sem a benyújtói, sem a tartalma. A benyújtók nevét a Szövetségi Alkotmánybíróság személyiségvédelmi okokból nem közölheti. Annyit lehet tudni, hogy az Alapítvány a Szabad Információs Infrastruktúráért (Förderverein für eine Freie Informationelle Infrastruktur eV) elnöke, *Benjamin Henrion* korábban bejelentette, hogy készül panaszt benyújtani.

Ha az új panaszok vizsgálata azok elfogadásához vezet, ennek következménye az UPC-egyezmény hatálybalépésének további, bizonytalan időre való eltolódása lehet, sőt, vannak olyan sajtóhírek is, amelyek szerint december 18-a egyúttal az egyezmény temetési napjává is válhat.

A Szövetségi Alkotmánybíróság a döntés időpontját „előre nem láthatónak” minősítette.

Európai Bizottság (European Commission, EC)

Az Európai Bizottság 2020 végén publikálta Szellemi Tulajdoni Akciótervét (Intellectual Property Action Plan, IPAP), amely széles körű és becsvágyó kezdeményezések sorozata, amelyek segítik a vállalatokat abban, hogy találmányaikból és alkotásaikból a legtöbbet legyenek képesek kihozni, és elősegítsék Európa globális zöld és digitális vezető szerepét. Minthogy az EC figyelmét korábban a védjegyek és a szerzői jog területére összpontosította, ez a kezdeményezés segít betölteni a hézagokat a szellemitulajdon-jog területén.

Az IPAP az alábbi öt fő célt azonosítja:

- biztosítani, hogy az EU innovátorai hozzájussanak a szellemi tulajdon védelméhez szükséges gyors és hatékony eszközökhöz;
- elősegíteni a szellemi tulajdon hatékony használatát és hadrendbe állítását, különösen a kis- és közepes vállalatok által;
- biztosítani, hogy a szellemi tulajdoni rendszer lehetővé tegye a kritikus technológiák megszerzését ahol és amikor ez szükséges, egyúttal elősegítve a beruházás megfelelő visszatérítését az innovátoroknak;
- szorosan ellenőrizni az érvényesítési irányelv alkalmazását hatékony és kiegyensúlyozott jogorvoslat biztosítása céljából;
- globális szabványlétrehozóként cselekedni a szellemi tulajdon területén.

Az IPAP a fenti célkitűzések keretén belül meghatározza azokat a cselekvéseket, amelyek az EC-nek meg kell valósítania. Az alábbiakban azokat a fő javaslatokat ismertetjük, amelyek befolyásolni fogják az IPAP műszaki megvalósítását.

a) Egységes szabadalmi rendszer

A jelenlegi szellemi tulajdoni rendszer bonyolultságának csökkentése érdekében az IPAP javasolja az egységes szabadalmi rendszer kifejlesztését 2021-ben, hogy az EU-ban egy helyen lehessen szabadalmi oltalmat kapni és azt érvényesíteni. Sokan ismerik az egységes szabadalmi rendszer eddigi rögös útját. Minthogy az Egyesült Királyság a brexit következtében kilépett az egységes szabadalmi tervből, annak megvalósíthatósága jelenleg attól függ, hogy a német Szövetségi Alkotmánybíróság hogyan ítélezik az UPC-rendszer ellen benyújtott két beadvány ügyében.

b) Szabványhoz elengedhetetlen szabadalmak

A szabványhoz elengedhetetlen szabadalmak (standard essential patents, SEPs) 2020-ban egyaránt felkeltették a jogászok és az innovátorok figyelmét az angol legfelsőbb bíróság nagy hatású döntése kapcsán az *Unwired Planet v. Huawei*-ügyben. E döntés nemzetközi elágazásai ebben az évben és később is jelentősek lesznek. Az EC IPAP-jában azt állítja, hogy a jelenlegi rendszer nem elégíti ki elég gyorsan és hatékonyan az ügyfelek igényeit az SEP-licenszerződések megkötésében, ami gyakran vezet sűrűdásokhoz és pereskedéshez az SEP-tulajdonosok és a megvalósítók között. Az IPAP megállapítja, hogy az EC meg fogja könnyíteni az ipari párbeszédet, és reformokat vesz figyelembe azoknak a kereteknek a világosabbá tétele és javítása érdekében, amelyek az SEP-kre vonatkozó szerződések megkötését nehezítik.

c) Az EU-eszköztár

A szellemi tulajdon bitorlása és hamisítása elleni harccal kapcsolatban az IPA egy „EU-barkácdoboz” (EU Toolbox) létrehozását javasolja, amely egyértelművé fogja tenni a szerepeket és a felelőségeket, és azonosítani fogja az együttműködési utakat azzal, hogy elveket

határoz meg a jogtulajdonosok, a közvetítők és a jogérvényesítő hatóságok közötti együttműködés, közös cselekvés és adatmegosztás területén. Az új technológiák alkalmazását is segíteni fogja, amilyenek a képfelismerés, a mesterséges intelligencia és a blockchain.

d) Merre tovább?

Igen becsúgyó célkitűzései miatt az akcióterv megvalósítása valószínűleg nehéz feladat elé állítja az EC-t. Így például nehéz lesz elfogadott megoldásokat találni az SEP-kre vonatkozó licencszerződések és a kényszerengedélyek területén.

Európai Szabadalmi Hivatal

A) Az Európai Szabadalmi Hivatal fellebbezési tanácsainak új eljárási szabályai (USZ) 2020. január 1-jén léptek hatályba. A késői benyújtással, vagyis a határidőmulasztással kapcsolatos új szabályok [lásd elsősorban az USZ 12., valamint 13(1) és 13(2) cikkét] lényegesen szigorúbbak, mint a 2007. évi eljárási szabályok (ESZ) megfelelő cikkei. A fellebbezési tanácsok 2020. évi döntéseit az USZ 13(1) és (2) cikke alapján röviden az alábbiakban ismertetjük.

1. Jogi alapok

Az USZ-ben különösen a késői benyújtás szabályai szigorodtak. Továbbra is érvényes az a szabály, hogy a fellebbezés alapjainak és a megfelelő válasznak – vagyis a fellebbezési eljárásban mindkét fél első beadványának – tartalmaznia kell a teljes ügyet [lásd az ESZ 12(2) cikkét és az USZ 12(3) cikkét].

Az ESZ 12(4) cikke kétségtelenül a fellebbezési tanácsra bízta annak eldöntését, hogy elfogadjon-e olyan tényeket, bizonyítékokat vagy kérelmeket, amelyek már első fokon benyújthatók lettek volna. Az általános elv azonban az volt, hogy a fellebbezés és/vagy a megfelelő válasz teljes anyagát figyelembe kellett venni. Most az USZ alapvetően ellenkező megközelítést alkalmaz: 12(2) cikke a 12(4) cikkel együtt megállapítja, hogy egy olyan beadványt, amely nem irányul a megfellebbezett döntés alapját képező kérdésekre, módosításnak kell tekinteni. Általában az ilyen módosításokat nem kell figyelembe venni, ha a fellebbezési tanács az USZ 12(4) cikke szerinti belátási jogát gyakorolva nem fogadja el őket. Emellett most nem csupán új tények, bizonyítékok vagy kérelmek zárhatók ki az elfogadás köréből, hanem olyan új ellenvetések és érvek is, amelyeket az USZ 12(2) cikke egyértelműen felsorol.

Hasonlóképpen szigorúbbá váltak az eljárási szabályok a fellebbezési eljárás alatti módosításokkal kapcsolatban is. Az ESZ szerint a fellebbezési tanácsok már belátásuk szerint dönthettek arról, hogy engedélyezzenek-e ilyen módosításokat, de most a felek számára kötelező, hogy megfelelő okokkal igazolják az ilyen módosítások benyújtását [USZ 13(1) cikkének első és harmadik mondata]. Most még az eljárás állapota és gazdaságossága mellett azt a kérdést is figyelembe kell venni, hogy a módosítás olyan kérdések megoldására

irányul-e, amelyek a fellebbezési eljárás alatt merültek fel, amikor a döntés a tanács belátásától függ. Ha egy szabadalmat vagy szabadalmi bejelentést módosítanak, az érintett félnek azt is bizonyítania kell, hogy a módosítás első pillantásra megoldja a fellebbezési eljárás alatt felmerült kérdéseket, és nem ad okot új kifogásokra.

Ha a fellebbezési ügy módosítását a fellebbezési tanácsok által megszabott határidő lejártá után vagy a szóbeli tárgyalásra vonatkozó idézés után kérelmezik, az ilyen módosítást általában nem veszik figyelembe [USZ 13(2) cikk]. A fellebbezés ilyen késői szakaszában benyújtott módosítási kérelmet csupán kivételes esetben lehet elfogadni, vagyis akkor, ha a kivételes körülmények indokolják, amelyeket kényszerítő okokkal kell igazolni.

2. Esetjog – a döntések

Miként a fellebbezési tanácsok alábbi döntései igazolják, az USZ 13(1) és (2) cikke szerinti módosításokat szigorúan bírálják el.

a) A fellebbezési tanácsok a T 752/16 és a T 995/18 sz. ügyben hozott döntéseikben nem engedélyeztek olyan módosított segédkérelmeket, amelyeket az idézések után nyújtottak be, még akkor sem, ha ezek a segédkérelmek olyan kifogásokra irányultak, amelyeket először maga a fellebbezési tanács emelt. Okként mindkét tanács azt hozta fel, hogy kifogásai olyan kifogásokon alapultak, amelyekre az ellenfél már egy korábbi szakaszban hivatkozott.

A T 752/16 sz. fellebbezési ügyben a tanács olyan előzetes véleményt nyilvánított, amely az első közlésben a szabadalom tulajdonosa számára volt kedvező. Ezt az előzetes véleményt a tanács felülvizsgálta egy második közlésben. A szóbeli tárgyalásra vonatkozó felhívás után benyújtott segédkérelmeket, amelyek választ képeztek a második közlésre, a tanács elkésztetnek nyilvánította és elutasította. [USZ 13(2) cikk]. Megállapította, hogy egy előzetes véleményre adott módosítást minden szakaszban a döntés kimondása előtt kell várni. Kifejtette továbbá, hogy az előzetes véleményre benyújtott módosítás az USZ 13(2) cikke értelmében konkrétan nem képezett „kivételes körülményt”, mert az ideiglenes véleményre vonatkozó módosítás a fellebbezés alapjaiban említett kifogásokra vonatkozó reakció volt, és a szabadalomtulajdonos megfelelő segédkérelmeket már a fellebbezés alapjaira vonatkozó válaszában benyújthatott volna.

Ezt a döntést megerősítette a T 995/18 sz. döntés. A fellebbezési tanács nem engedélyezett egy olyan módosított főkérelmet, amelyet a szóbeli tárgyalás alatt válaszként adtak egy olyan kifogásra, amelyet először a tanács közölt egy függő igénypont érthetőségével kapcsolatban. Ilyen vonatkozásban a tanács megállapította, hogy ez az érthetőségi kifogás már a felszólalási eljárásban elhangzott. Ezért a tanács szerint a szabadalomtulajdonosnak erre a kifogásra legkésőbb már a fellebbezés alapjaira adott válaszában kellett volna reagálnia.

Emellett a tanács mindkét döntésben kétséget fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a módosított kérelmek egyáltalán megfeleltek volna-e az USZ 13(1) cikkében foglalt követelményeknek.

b) A T 1482/17 és T 1278/18 sz. döntésben azonban a fellebbezési tanács az USZ 13(2) cikke szerinti „kivételes körülményt” ismert el. Ezekben az ügyekben módosított segédkérelmeket fogadott el annak ellenére, hogy azokat csupán a szóbeli tárgyalásra vonatkozó felhívás után nyújtották be. A tanács szerint „kivételes körülmény” azért forgott fenn, mert a segédkérelmeket az általa hivatalból először emelt kifogásra vonatkozó azonnali reakcióként nyújtották be.

c) A T 995/18 sz. ügyben a fellebbezési tanács elfogadta egy függő igénypontnak az igénypontosorozatból való törlését, ami csak a szóbeli tárgyalás után történt. Döntése szerint a törlés ebben a konkrét esetben nem volt a fellebbezési ügy módosításának tekinthető, mert a törlés nem adott új értelmet a többi igénypontnak, és nem volt semmilyen egyéb hatása a szabadalomtulajdonos fellebbezési ügyében. Ezért nem lehetett alkalmazni az USZ 13(2) cikkét, és a törlést nem kellett elkésztésként elutasítani, jóllehet csupán a szóbeli tárgyalásra vonatkozó idézés után kérelmezték.

d) A T 995/18 és a T 908/19 sz. ügyben az eljárásba már bevezetett dokumentumok alapján új kifogásokat és új érveket utasítottak el.

A T 995/18 sz. ügyben az USZ 13(2) cikkét alkalmazták új kifogások benyújtása ellen. A fellebbezési tanács későnek minősített egy olyan jellemzőre vonatkozó kifogást, amely már az eredeti igénypont részét képezte, és ezért a kifogást korábban lehetett volna megtenni. Nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a fellebbező erre a kifogásra csak később gondolt mint „kivételes körülményre”.

A T 908/19 sz. döntésben a felszólaló a szóbeli tárgyalásra vonatkozó felhívás után új kifogásokat terjesztett be, amelyek a feltalálói tevékenység hiányára vonatkoztak olyan dokumentumok alapján, amelyeket már korábban beiktattak az eljárásba, és azt követően terjesztettek be, hogy a fellebbezési tanács a felszólalóra nézve kedvezőtlen előzetes véleményt közölt. Az új beadványt a tanács azért sem fogadta el, mert az USZ 13(2) cikke értelmében nem forgott fenn „kivételes körülmény”, amely igazolhatta volna, hogy a kérdéses beadványt miért nyújtották be későn.

3. Ajánlások

A fellebbezési tanácsok által az elmúlt évben az USZ 13(1) és (2) cikkei kapcsán hozott döntésekből egyértelműen az a következtetés vonható le, hogy minden támadást és védekezést a lehető legkorábban kell benyújtani, vagyis mihamarabb a védekezés és/vagy támadás megfelelő irányba megjelenik az eljárásban.

Egy fellebbezési ügy olyan módosítása, amely csupán reakció a fellebbezési tanács egy előzetes véleményére vagy annak módosítására, nagy valószínűséggel nem lesz eredményes, ha az előzetes vélemény kizárólag az eljárásba már beiktatott szempontokra vonatkozik. Egy fellebbezési ügyben benyújtott módosítások csak akkor kecsegtethetnek kedvező eredménnyel, ha az első alkalommal közölt kifogások közvetlen reakciójaként nyújtja be őket a fellebbező. Emellett a módosításokat mint olyanokat

kell azonosítani, és közölni kell azok elfogadásának indokait. Különösen az érintett fél a módosítások elutasítását kockáztatja még akkor is, ha léteznek okok a módosítások elfogadására.

B) Az ESZH fellebbezési tanácsa a T 407/15 sz. ügyben elutasította a fellebbezést, mert a bejelentő nem tudta igazolni elsőbbségi jogát.

A kanadai *Western Ontario Egyetem* fellebbezett az ESZH döntése ellen, amelyben elutasította az EP2252901A sz. szabadalmi bejelentést, mert a bejelentő USA-beli olyan két ideiglenes bejelentés elsőbbségét igényelte, amelyek bejelentő-feltalálói nem voltak bejelentők a következő PCT-bejelentésben.

A fellebbezési eljárás alatt a tanács azonosított egy cikket, amelyet a feltalálók publikáltak az elsőbbségi időpont és a bejelentési nap között. A cikket fontosnak tekintették különösen a bejelentés szabadalmazhatósága vonatkozásában.

Az Európai Szabadalmi Egyezmény 87(1) cikke szerint: „Bármely személy, aki megfelelően nyújtott be ... egy szabadalmi bejelentést ..., vagy jogutóda elsőbbségi jogot élvez egy azonos találmány vonatkozásában benyújtott európai szabadalmi bejelentés céljára”.

A megalapozott ESZH-gyakorlat szerint egy elsőbbségi bejelentés valamennyi bejelentője vagy azok jogutódai kell, hogy bejelentői legyenek a következő bejelentésnek ahhoz, hogy az elsőbbségi igény érvényes legyen.

Az ESZH „valamennyi bejelentő” szerinti elsőbbségmegközelítését újabban megerősítette a széles körben tárgyalt, T 844/18 sz. fellebbezési döntés, amelyet a CRISPR szabadalmi bejelentés ügyében az ESZH fellebbezési tanácsa 2020. december 21-én hozott.

Emellett az elsőbbség igénylésének jogát a következő bejelentés bejelentési időpontja előtt kellett átruházni. Bár más jogrendszerek megengedik az elsőbbségi jog visszamenőleges átruházását, ezt az ESZH nem fogadja el.

A jelen ügyben mindkét ideiglenes amerikai bejelentés megállapította, hogy a *Western Ontario Egyetem* jogutód volt a vonatkozó bejelentési időpontokban (és ezért megelőzte a PCT-bejelentés időpontját). Az átruházásról azonban nem közöltek további részletet. A fellebbezési tanács úgy döntött, hogy ez nem volt elegendő bizonyíték ahhoz, hogy megalapozza az elsőbbség igénylésének érvényes átruházási jogát a korábbi bejelentésekből. Konkrétan így érvelt: „ez következménye annak a ténynek, hogy az első bejelentés benyújtása két eltérő és független jogot teremt, nevezetesen a kérdéses bejelentésre vonatkozó jogot és az elsőbbségi jogot. Míg ... az elsőbbségi dokumentumok ... látszólag bizonyítják a szabadalmi jog átruházást, hallgatnak az említett benyújtásokon alapuló bármilyen elsőbbségi jogról.”

Az ESZE és a Párizsi Uniók Egyezmény nem ír elő formai követelményeket az elsőbbségi jogok érvényes átruházásáról, azonban megalapozott ESZH-gyakorlat, hogy egy bejelentőn/tulajdonoson van a jogosultsági sorrend bizonyításának terhe, amikor kétségbe vonják egy elsőbbségi igény érvényességét. Ezért felkérték a *Western Ontario Egyetemet* annak bizonyítására, hogy jogosult volt elsőbbséget igényelni a korábbi amerikai ideiglenes be-

jelentésekből. Ezt azonban az egyetem elmulasztotta. Ennek következtében a fellebbezési tanács úgy döntött, hogy a bejelentés nem volt jogosult elsőbbségre, és az igénypontokat a közbenső kinyilvánítás fényében kézenfekvőnek találta.

A megalapozott ESZH-esetjog szerint egy elsőbbségi jog függetlensége és egy bejelentési jog nem jelenti azt, hogy az elsőbbségi jog érvényes átruházása elkerülhetetlenül különálló, és határozott átruházási nyilatkozatot kíván. Az elsőbbségi jog kimondott átruházása mint olyan nem feltétlenül lényeges, amikor egyéb bizonyíték is elegendő. Például a T 205/14 és a T 517/14 sz. ügyben egy szakértő tanú igazolását arról, hogy a bejelentőnek inherens joga van elsőbbséget igényelni egy olyan bejelentésből, amely alkalmazottai szolgálati találmányain alapul, az izraeli törvény szerint (az alkalmazási ország és az üzleti helyszín törvénye) elegendő bizonyítéknak tekintették elsőbbségi jog igényléséhez. Emellett a felszólalási osztálynak az EP2203462B ügyben az amerikai törvény szerint (az elsőbbségi benyújtás országának törvénye, és a felek közötti jogviszonyokat uraló törvény) hozott közbenső döntésében „a teljes jogot, jogcímet és érdeket bármilyen és valamennyi szabadalomra/szabadalomban úgy tekintettek, hogy az közvetve magában foglalja az elsőbbség igénylésének jogát is.

A T 407/15 sz. döntésből egyértelműen kitűnik, hogy egy elsőbbségi bejelentési jog átruházásának csupán a jelzése nem lehet elegendő annak bizonyítására, hogy az elsőbbségi jogot is átruházták.

C) A döntés keresőmotor-technológia területére vonatkozik, konkrétan információ indexelésére és keresőmotor használatával indexhez való hozzáférésre. A döntést az ESZH 3.5.07. sz. Műszaki Fellebbezési Tanácsa hozta 2020. szeptember 4-én az *Oracle International* T 1247/18 sz. fellebbezése ügyében.

A döntés alapját képező európai szabadalmi bejelentés olyan rendszerre vonatkozik, amely a felhasználók számára lehetővé teszi tranzakciós vállalatok alkalmazásainak keresését keresőmotor segítségével, például egy természetes nyelvű kutatási kérdés betáplálásával. A rendszer révén lehetővé válik műveletek végrehajtása is keresési eredmények felhasználásával.

Ehhez webbejárókat használnak adatforrásként a vállalati/tranzakciós alkalmazások bejárására. Egy keresőmotor dolgoz fel egy webbejáró által megszerkesztett kereshető dokumentumot, és készít egy indextárat, vagyis olyan helyeket, ahol indexeket keresőmotor számára elérhetően tárolnak. A keresőmotor bármilyen lehet, például SQL keresőmotor, Apache Lucene vagy Oracle Text keresőmotor. Egy szemantikai interfész ültetheti át a kérdést természetes nyelvről olyanra, amelyet a keresőmotor fel tud használni alkalmazások keresésére.

Az ESZH Vizsgálói Osztálya elutasította a bejelentést a közismert általános számítógéphez viszonyítva a feltalálói tevékenység hiánya miatt. Az elővizsgáló általánosan követte a COMVIK-megközelítést azzal érvelve, hogy az 1. igénypont egyetlen műszaki jellemzője

a számítógépes megvalósítás, ami hírhedten ismert volt. A vizsgálati osztály szerint az 1. igénypont jellemzőivel azt az általános hatást lehetett elérni, hogy a felhasználó érdekét ki lehetett elégíteni egy sajátos kereső interfészen, amit nem lehetett műszaki hatásnak tekinteni, mert csupán a felhasználó elméjében nyilvánult meg.

A fellebbező azzal érvelt, hogy ez hibás elemzés, mert az a jellemző, hogy egy indextárat hoznak létre, a keresés végrehajtásakor számítógépforrások kezelését jelentette, ami egy indextár felhasználásával számos tranzakciós alkalmazás hatékonyabb keresését tette lehetővé. Emellett a „szemantikai motor interfészszerű csatolása” jellemző lehetővé tette a keresés hatékony végrehajtását közönséges keresőmotor használatával. Ennek alapján viszont lehetővé vált egy keresőmotor teljesítményének a fokozása, ami által tovább növekedett a keresési alkalmazások hatékonysága. A keresési hatékonyság növelése egy „további” műszaki hatást nyújtott, és nem függött a felhasználóra gyakorolt pszichológiai hatástól.

A fellebbezési tanács lényegileg egyetértett a fellebbező álláspontjával, amely szerint a vizsgálati osztály elemzése az indextár műszaki jellegéről alapvetően téves. Hangsúlyozta, hogy a találmány műszaki jellegéhez az 1. igénypont szerinti eljárásnak azok a lépései valamennyien hozzájárulnak, amelyek indexelésre, indextár létrehozására és az indextárhoz való hozzáférésre irányulnak a keresőmotor felhasználásával, mert az indexelés az 1. igénypont szövegösszefüggésében hozzájárul a találmány műszaki jellegéhez. Minthogy a vizsgálati osztály nem vette figyelembe, hogy ezek a lépések műszaki jelleggel bírnak, a fellebbezési tanács nem értett egyet a megtámadott döntés indokolásával.

E megállapítás következtében az elsőfokú döntés teljes érvelése idejétmúlttá vált az alábbi okok miatt.

Minthogy a vizsgálati osztály az indexelést nem-műszakinak tekintette, a feltalálói tevékenység mérlegelésének kiindulási pontjaként az általánosan ismert számítógépre támaszkodott. A fellebbezési tanács megállapítása szerint azonban az indexelési lépések hozzájárulnak a találmány műszaki jellegéhez, ezért egy közismert számítógép nem lehet megfelelő kiindulási pont a vizsgált esethez. Ennek következtében a tanács nem gondolja, hogy a megtámadott döntés megfelelő alapot szolgáltat a feltalálói tevékenység megítéléséhez.

A vizsgálati osztály a D1 dokumentumot idézte a megtámadott döntésben, és azzal érvelt, hogy ez a dokumentum kinyilvánította az igényelt eljárás valamennyi műszaki és néhány nem műszaki jellemzőjét. A vizsgálati osztály azonban az újdonságot sem vizsgálta teljes mértékben, ideértve a jellemzők részletes értékelését vagy a feltalálói tevékenység vizsgálatát a D1 dokumentumból kiindulva. Ezért az D1 dokumentumra vonatkozó további megjegyzések a megtámadott döntésben nem teszik lehetővé a feltalálói tevékenység értékelésének bírói felülvizsgálatát a D1 dokumentumból mint a legközelebbi technika állásából kiindulva.

Továbbá a vizsgálati osztálynak még olyan további dokumentumokat is vizsgálnia kell, amelyeket az európai kutatási jelentés lényegesnek ítélt.

Mindazonáltal az ügy további vizsgálatának meggyorsítása céljából a fellebbezési tanács egyetért a fellebbezővel abban, hogy az igényelt indexelés eltér a terület lételméletétől és a D1 dokumentumban kinyilvánított adatszolgáltatási sémák ellenőrzésétől. Értelmezése szerint a D1 dokumentum területének lételmélete a kérdésközvetítés végrehajtását célozza (lásd például a D1 dokumentum kivonatát: „Architektúrát javasolunk fogalmi közvetítéshez, ahol a források kérdésképeségei webszolgáltatásokként vannak publikálva”). Más szavakkal, a D1 dokumentum megkérdőjelezi a források kérdésképeségét, míg úgy tűnik, hogy a találmány olyan adatokat indexel, amelyeket keresési tranzakciós forrásokból vontak ki egy indextár segítségével. Ezért a fellebbezési tanács nincs meggyőződve arról, hogy a D1 dokumentum eredményt ígérő kiindulási pontot képez a feltalálói tevékenység megítéléséhez a fellebbező egyetlen kérelmének 1. igénypontjában.

A vizsgálati osztálynak az Európai Szabadalmi Egyezmény 56. cikkére alapozott kifogása nem meggyőző, és az ESZE 84. cikkén alapuló kifogása az elvégzett módosítások folytán okafogyottá vált, a fellebbező egyetlen kérelme legyőzi a megtámadott döntés valamennyi kifogását. Ennek következtében a megtámadott döntést érvényteleníteni kell.

D) Az Európai Szabadalmi Hivatal Adminisztratív Tanácsa 2020. december 15-i virtuális értekezletén úgy döntött, hogy módosítja az Európai Szabadalmi Egyezmény 117. és 118. szabályát, hogy ezáltal lehetővé tegyen tanúkihallgatásokat az ESZH előtti eljárásokban videokonferencia útján. Ez a módosítás 2021. január 1-jén lépett hatályba, és azt jelenti, hogy ilyen úton bizonyíték is benyújtható attól függetlenül, hogy a szóbeli eljárást videokonferencia útján vagy az ESZH helyiségeiben folytatták-e le.

Az ESZH 2020. december 17-én kiadott közleménye rendelkezik a vizsgálati osztályon és a felszólalási osztályon tartandó tanúkihallgatásokról, valamint a felszólalási osztályon tartandó szóbeli tárgyalásokról.

E) Az Európai Szabadalmi Hivatal régóta érvényes gyakorlata, hogy azt kívánja, miszerint egy szabadalmi bejelentés leírását az engedélyezett igénypontosorozattal összhangban módosítsák. Az ESZH vizsgálati irányelveinek 2021. márciusi változásai szigorúbb megközelítést írnak elő. A változások áttekintése alapján az alábbiakban az engedélyezés utáni leírás-módosításokat vizsgáljuk az esetjog fejlődésének fényében, különösen figyelembe véve azt a tényt, hogy az Egyesült Királyságban a bitorlási ügyekben bevezették az ekvivalencián alkalmazását.

a) A leírás módosítása

Az a követelmény, hogy a leírást az engedélyezett igénypontokkal összhangban kell módosítani, az Európai Szabadalmi Egyezmény 42(1)(c) cikkéből következik, amely megállapítja: „Az igénypontoknak meg kell határozniuk azt a tárgyat, amelyre oltalmat igényelnek. A leírás által alátámasztottnak kell lenniük” (ESZE 84. cikk), és „[a] leírásnak ki kell nyilvá-

nítania az igényelt találmányt” [ESZE 42(1)(c) cikk]. Az ESZH korábbi vizsgálati irányelvei (F-IV, 4.3) leírják, hogyan kell elkerülni a leírás és az igénypontok közötti ellentmondásokat, utalva a következő helyzetekre: egyszerű szóbeli ellentmondás; látszólag lényeges jellemzőkre vonatkozó ellentmondás; és az igénypontok nem fedik a leírás és a rajz tárgyának egy részét.

b) Változások az ESZH gyakorlatában

A módosított irányelveket 2021. márciusban publikálták, és ezek korszerű iránymutatást adnak a leírás módosításaira. A módosított irányelveket az ESZH elővizsgálói már a márciusi publikálási időpontot megelőzően is figyelembe vették a leírásnak az engedélyezett igénypontokkal összhangban való módosításakor.

Az új irányelv szerint törölni kell az igénypontok által nem fedett kiviteli alakokat, kivéve azt az esetet, amikor az utóbbiakat észszerűen figyelembe lehet venni a módosított tárgy sajátos szempontjainak megvilágítására, vagy amikor feltűnően megjelölik, hogy az illető rész nem része a találmánynak. Az új megközelítés a korábbi esetjogon (T 1808/06) alapszik, azonban úgy tűnik, hogy az ESZH azt szigorúbban alkalmazza. Lehetséges, hogy az új gyakorlat nem fogadja el azt a korábbi megoldást, amikor a „találmány” vagy a „gyakorlatba vétel” kifejezést „kinyilvánítás” vagy „miként fentebb leírtuk” kifejezéssel helyettesítették.

Az alábbi kivonat egy nemrég kapott vizsgálati jelentésből származik, és úgy tűnik, hogy az ESZH ezt a szabványszöveget fogja használni:

„Minden olyan kiviteli alakot, amelyet már nem fednek az igénypontok, törölni kell, kivéve azt az esetet, amikor azokat észszerűen hasznosnak lehet tekinteni a módosított tárgy sajátos szempontjainak megvilágítására. Ilyen esetben feltűnően jelezni kell, hogy azok nem képezik a találmány részét (T 1808/06):

- [Például a független <X> igénypontot módosítottuk az <A jellemzővel>. Azokat az utakat, amelyek ennek a jellemzőnek az alternatívájaként bemutatott jellemzőt használják a találmány megvalósításakor vagy törölni kell, vagy pedig kimondottan meg kell állapítani, hogy az igénypontok arra nem vonatkoznak.]
- [Azokat a jellemzőkombinációkat, amelyek nem esnek a módosított független igénypontok oltalmi köre alá, kimondottan meg kell jelölni azzal, hogy nem képezik a jelen találmány tárgyát. Például a módosított <X> igénypont az <A>, <B> és <C> jellemzőket foglalja magában, és a leírás az X oldalon csupán B+C-re utal mint a találmány kiviteli alakjára. Meg kell jelölni, hogy ez nem része a találmánynak.]
- [Olyan állításokat, hogy „A következő X, Y, Z példák/szempontok/kiviteli alakok nem a találmány szerintiek, és csupán szemléltetési célból vannak

jelen”, a leírás elején lehet használni (vagy az ábrák felsorolásánál), amikor ilyen helyzet adódik.]”

c) Szempontok a leírás átdolgozásához

Gondosan meg kell fontolni, hogy hogyan teremtsünk összhangot a leírás és az engedélyezett igénypontosorozat között. Az Egyesült Királyságban egy sajátos szempont az ekvivalenciatan bevezetése az angol legfelsőbb bíróság által az *Actavis v. Eli Lilly*-ügyben 2017-ben hozott döntésben. Ebben *Lord Neuberger* bíró iránymutatással szolgált arra nézve, hogy hogyan kell bitorlást megállapítani olyan esetben, amikor nincs „szó szerinti” bitorlás, három „javító kérdés” alakjában:

1. Annak ellenére, hogy nem esik a szabadalom vonatkozó igénypontjának szó szerinti jelentése alá, a változat lényegileg azonos eredményt ad-e lényegileg azonos módon, mint a találmány, vagyis a szabadalom feltárja-e a találmányi gondolatot?
2. A szakember számára, aki a szabadalmat az elsőbbség napján olvassa, azonban tudja, hogy a változat lényegileg azonos eredményt ad, mint a találmány, kézenfekvő lenne-e, hogy a változat ezt a hatást lényegileg ugyanolyan módon gyakorolja, mint a találmány?
3. A szabadalom egy ilyen olvasója arra következtetett volna-e, hogy a szabadalmas mindazonáltal azt gondolta, hogy a szabadalom vonatkozó igénypontj(i)nak szó szerinti jelentésével való egyezés a találmány lényeges követelménye volt?

Egy olyan esetben, amikor nincs szó szerinti bitorlás, egy szabadalmas a bitorlás megállapításához annak megalapozására törekszik, hogy a válasz az első két kérdésre igenlő és a harmadik kérdésre nemleges legyen.

A legtöbb vita a 3. kérdés kapcsán van a felek közötti érvelés vonatkozásában, azonban jelenleg csekély azoknak az ügyeknek a száma, amelyekben a vélt bitorló sikert ér el ezen a ponton. E kérdés szempontjából bizonyos helyzetekben hátrányos lehet azt állítani, hogy egy kiviteli alakra nem vonatkoznak az igénypontok. Például ez azt jelezheti, hogy a szabadalom vonatkozó igénypontjainak szó szerinti jelentésével való pontos egyezés lényeges követelménye volt a találmánynak”. Ezért egyes helyzetekben előnyös lehet az ilyen jellemzők törlése a leírásból, mert így a megadott szabadalomban nem marad konkrét jelzés arról, hogy mit nem tekintenek a megadott igénypontokkal védett találmány részének. Természetesen fontos minden egyes ügy egyéni megfontolása, azonban ez egy eldöntendő kérdés különösen akkor, ha valaki az ekvivalensek tanán alapuló érveléssel kíván élni.

Más helyzetekben nem lehet egyértelműen szükséges kifejezések törlése. Bonyolult helyzetek keletkezhetnek, amikor egy igénypontban eredetileg egy tágabb funkcionális kifejezést használtak, de a módosítás után annak az eredeti kifejezés alapján konkrétabb lett a jelentése. Előfordulhat, hogy egy tágabb funkcionális kifejezés van jelen a leírásban, és törlése helytelen lenne. Még nem világos, hogy az ESZH elővizsgálója az új megközelítés alapján

az ilyen tárgy módosítását kívánja-e, de fennállhat annak az érvelésnek a lehetősége, hogy a leírásnak ezek a szakaszai fontosak lehetnek az igénypont megértéséhez.

Az engedélyezett igénypontok, valamint a leírás és a példák közötti összhang fontosságára világított rá nemrég egy olyan ügy, amelyben a felszólalási osztály egy döntése ellen nyújtottak be fellebbezést (T 1285/18). Döntésében a fellebbezési tanács megállapította, hogy egyértelmű ellentmondás volt a találmánynak a leírásban és az igénypontokban adott meghatározása között. Konkrétan a főkérelem „Víznyelő gyanta kezelt területtel, ahol egy többértékű fématom van jelen a felületen ...” kezdetű igénypontot és a többértékű fématom sajátos extrakciós arányának a meghatározását tartalmazta. A főkérelem igénypontja nem volt korlátozva egy konkrét többértékű fématomra, míg a szabadalom összehasonlító példái azt mutatták, hogy amikor többértékű fématomként alumíniumot használnak, nem érték el az előírt extrakciós arányt. A tanács megjegyezte, hogy a szabadalom nem tartalmazott magyarázatot arra, hogy a jelzett összehasonlító példák miért nem elégitették ki azt a követelményt, hogy az igényelt extrakciós arány és a főkérelem igénypontja összhangban legyen. Ez azt bizonyítja, hogy egy szabadalom leírása és példái közötti összhang hiánya komoly bonyodalmakhoz vezethet a szabadalom engedélyezése után.

F) Annak érdekében, hogy közelítsék egymáshoz az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) és az európai nemzeti szellemi tulajdoni hivatalok adminisztrációs gyakorlatát, az ESZH tagállamai közös kezdeményezés alapján közös gyakorlatokat egyeztettek.

Az első két közös gyakorlatot a találmány egységének vizsgálata és a feltaláló megjelölése területén a tagállamok 2020. decemberben az ESZH Adminisztratív Tanácsa által szervezett összejövetelen hagyták jóvá.

„Örülök, hogy bejelenthetem ezt a mérföldkövet együttműködési programunkban” – mondta *António Campinos*, az ESZH elnöke. „Tudjuk, hogy az Európában szabadalmi oltalmat kereső vállalatok és feltalálók néha eltérő gyakorlatokkal szembesülnek a nemzeti szabadalmi hivataloknál és az ESZH-nál. Ez bonyolíthatja az európai szabadalmi rendszert, és megnövekedett költségekhez, valamint működési zavarokhoz vezethet. A kezdeményezés révén együtt dolgozunk, hogy megoldjuk ezt a kérdést, és a szoros együttműködés használni fog mind a szabadalmi rendszer használóinak, mind a hivataloknak. Ez különösen fontos a kis- és közepes vállalkozásoknak, amelyek számára a gyakorlat különbségei akadályt jelenthetnek a nemzetközi tevékenységben.

A 2019-ben az ESZH 2023-as stratégiai tervének részeként megindított kezdeményezés keretében a nemzeti szabadalmi hivatalok, az ESZH, valamint az ipar és a szellemi tulajdon területének képviselői közösen a gyakorlatok közelítésének hat területét választották ki. A választás azon az alapon történt, hogy melyek azok a területek, amelyeken az ESZH és az európai szellemi tulajdoni hivatalok között az egységesebb megközelítés valószínűleg a legkézenfekvőbb előnyöket szolgáltatja a felhasználók számára.

Az adminisztratív gyakorlatokat egymáshoz jobban közelítve az várható, hogy az európai szabadalmi rendszerben javulni fog a kiszámíthatóság és a jogbiztonság, és egyúttal egyszerűbbé, korszerűbbé és hatékonyabbá válik az eljárás a bejelentők számára. A hatékonyság az ESZH és a nemzeti szabadalmi hivatalok oldalán is növekedni fog, és a munkatermékek lehetséges újbóli felhasználása révén csökkenteni fogja a költségeket.

A már elfogadott két közös gyakorlat mellett a jövőben vizsgálandó területek: összhang az elsőbbségi igénypontban; jogok helyreállítása; igénypontszövegezés és -szerkezet; a számítógéppel megvalósított találmányok, valamint a mesterséges intelligencia gyakorlatának vizsgálata.

A közös gyakorlatokat hozzáértő munkacsoportok fejlesztik, amelyeket az ESZH tagállamainak szabadalmi hivatalai által kijelölt képviselőkből állítottak össze, és amelyek vizsgálni fogják a különböző megközelítéseket Európában, és a legjobb gyakorlatot fogják kiválasztani. A jóváhagyást követően a munkacsoportok döntéseit az egyes hivatalok önkéntes alapon fogják megvalósítani.

A kezdeményezésről és a két közös gyakorlatról (a találmány egységének vizsgálata és a feltaláló megjelölése) további tájékoztatás az ESZH weboldalán található.

Az Európai Unió Bírósága (Court of Justice of the European Union, CJEU)

A) Az EU Bíróságának brexit előtti egyik utolsó döntése a *Hottinguer v. Hottinger*-ügyben egy pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos védjegyvita volt, amelyben a bíróság nem az összetévesztés valószínűségéről, hanem egy lajstromozatlan korábbi nemzeti védjegy goodwillje általi bizonyításról döntött.

Elvben egy lajstromozatlan nemzeti védjegy bizonyíthat korábbi jogokat egy új védjegybejelentéssel szemben, ha tényleges üzleti tevékenységet és így védjegyhasználatot igazol a későbbi védjegybejelentés benyújtása előtt. Ennek előfeltétele, hogy a lajstromozatlan korábbi nemzeti védjegy az érintett tagállam törvényének alkalmazási körébe essen, és hogy ez a törvény lehetővé tegye egy későbbi védjegy használatának megtiltását.

A *Hottinguer v. Hottinger*-ügyben alkalmazható az 1994. évi angol védjegy törvény 5(4) cikke és a lajstromozatlan korábbi védjegy goodwillje.

Az *Elenberg SA*, a luxembourgi felperes *H.R. Participations SA* (Participations) jogelődje az EU Szellemi Tulajdoni Hivatalánál (European Union Intellectual Property Office, EUIPO) szóvédjegyként lajstromoztatta a JCE HOTTINGUER megjelölést a 35. áruosztályban (hirdetések) és a 36. áruosztályban (pénzügyek, üzlet, biztosítás). A lajstromozott védjegyet 2011-ben publikálták.

Öt évvel később a *Hottinger Investment Management Ltd* (UK) (Hottinger) kérelmet nyújtott be a védjegy törlése iránt. A kérelmet saját HOTTINGER védjegyére alapozta, amely egy lajstromozatlan korábbi nemzeti védjegy volt különösen pénzügyi szolgáltatások vonatkozásában, amelyet elsősorban az Egyesült Királyságban használtak.

Az EUIPO Törlési Osztálya elutasította a kérelmet, ami ellen a kérelmező az EUIPO fellebbezési tanácsánál nyújtott be fellebbezést. Az helyt adott a fellebbezésnek, és a megtámadott döntést részben érvénytelenítette. A megtámadott JCE HOTTINGUER európai uniós szövédjegyet minden szolgáltatás vonatkozásában érvénytelennek nyilvánította, kivéve a „hirdetés, hirdetési anyag publikálása és hirdetési anyag felfrissítése” szolgáltatást a 35. áruosztályban. Döntésében azt is elismerte, hogy a Hottinger a megtámadott védjegy bejelentési napja előtt valóban végzett kereskedelmi tevékenységet a lajstromozatlan korábbi nemzeti védjegy használatával.

Ezt a döntést a bejelentő Participations a CJEU-nál megtámadta, számos alapon kifogásolva a lajstromozatlan korábbi védjegy goodwilljét. Alapvetően azt feltételezte, hogy a goodwill néhány gazdag személy és azok családjának vagyonkezelési szolgáltatásaira vonatkozott.

A CJEU elutasította ezt a kifogást. Még ha ez volt is a Hottinger egyetlen goodwillje, ez egy részét képezne ugyanazon szolgáltatásoknak, amelyeket a megtámadott korábbi védjegy igényelt.

A goodwillt rendes körülmények között elsősorban kereskedelmi tevékenységgel, hirdetési és vásárlási számlákkal bizonyítják. A valódi kereskedelmi tevékenységek, amelyek goodwill szerzését és fogyasztók megnyerését eredményezik, rendszerint elegendők a goodwill megalapozásához. Emellett a CJEU rámutatott, hogy akár egy nagyon csekély üzleti tevékenység is elég lehet goodwill létrehozásához. De nem csupán az Egyesült Királyságban a nemzeti védjegy felhasználásával létrehozott eladások fontosak. Valójában a 207/2009 sz. rendelet 8(4) cikke nem kívánja, hogy a felhasználás annak a tagországnak a területén legyen bizonyítva, amelynek a jogára hivatkoznak.

A Participations a továbbiakban a Hottinger által benyújtott pénzügyi iratok bizonyító erejét is kétségbe vonta, azt állítva, hogy a benyújtott iratok nem voltak elegendők ahhoz, hogy bizonyítsák a lajstromozatlan nemzeti védjegy használatát, mert hiányzott róluk a pénzügyi szolgáltatások banki letétjeinek igazolása.

A CJEU nem értett egyet ezzel a kifogással, mert az iratokat egy független auditáló cég auditálta, és így a pénzügyi állítások nagyon megbízhatók és magas bizonyító erejűek voltak.

A CJEU még arra is hivatkozott, hogy az EU megalapozott esetjoga szerint bizonyítékot szabadon lehet gyűjteni, és csupán a hihetőség a kritériuma annak, hogy egy bizonyíték elfogadható legyen. A fellebbezési tanács megállapításainak megerősítése található a Wealth Manager folyóirat cikkeiben vagy a Business Wire online publikációiban – még ha a Business Wire nem is egy független sajtóorgánium.

A Participations azzal is érvelt, hogy a Hottinger nem szolgáltatott bizonyítékot a hiba valószínűségére, jöllehet rajta van a bizonyítás terhe. A CJEU azonban ezt a kifogást is elutasította, mert a nemzeti esetjog szerint ilyen bizonyítéknak a megléte fontos, de nem nélkülözhetetlen.

Végül a CJEU teljes terjedelmében elutasította a Participations fellebbezését.

B) A ciprusi *Halloumi Foundation* (Halloumi Alapítvány) hiába harcolt a bolgár *M. J. Dairies Food* (Dairies) által 2014. júniusban a 29. áruosztályban többek között sajtokra benyújtott ábrás BBQLOUMI európai védjegybejelentése ellen, és hiába hivatkozott arra, hogy a védjegy összetéveszthető az ő korábbi európai HALLOUMI védjegyével.

Ebben az eljárásban a Halloumi 2018-ban veszített mind az EUIPO fellebbezési tanácsa, mind az EU Törvényszéke (General Court of the EU, GC) előtt. Ezt a döntést azonban a Halloumi eredményesen támadta meg a CJEU-nál 2020. márciusban. A GC ugyanis abból a feltevésből indult ki, hogy a korábbi védjegynek gyenge a megkülönböztetőképessége, kizárható az összetévesztés valószínűsége, a védjegyek hasonlósága nem vezet összetévesztési valószínűséghez.

A CJEU azonban azt állapította meg, hogy ez a következtetés hibás, mert akkor is fennroghat az összetévesztés valószínűsége, ha az általános körülmények vizsgálatában gyenge megkülönböztetőképességet találnak. Emellett a GC 2018-ban megállapításokat tett a korábbi HALLOUMI védjegy és az ütköző védjegyek megkülönböztetőképességének létezésével kapcsolatban – azonban csupán az igényelt áruk, de nem a fogyasztók vonatkozásában.

Ezért a CJEU érvénytelenítette a 2018. évi megtámadott elsőfokú ítéletet, és az egész ügyet visszautalta a GC-nek, ahol újra kellett vizsgálni az összetévesztés valószínűségének meglétét, de most már a fogyasztók figyelembevételével.

Ennek megtörténte után a GC 2020. január 20-i újabb döntésével ismét elutasította a Halloumi fellebbezését. Ebben az újabb döntésében megállapította, hogy a „halloumi” szót általában sajtkülönlegességként fogják fel, sokan ciprusi sajtkülönlegességként. A „halloumi” kifejezést azonban az ilyen típusú sajtok generikus kifejezéseként használják, de nem értik utalásként egy uniós szóvédjeggyel meghatározott sajtra – mondta ki döntésében a GC. Ez – miként a CJEU is megállapította – egy kollektív védjegy feladata. Így, még ha feltételezzük is, hogy a CJEU 2020. márciusi érvelésével azt állapította meg, miszerint az uniós kollektív HALLOUMI védjegy közvetve a ciprusi eredetre utal, mindazonáltal eleget kell tennie fő funkciójának, vagyis annak, hogy megkülönböztesse az árukat az alapítvány tagjainak és más vállalatok tagjainak vonatkozásában. Ezért a GC újabb döntése ismét megállapította, hogy az uniós kollektív HALLOUMI védjegy gyenge megkülönböztetőképességgel rendelkezik.

A GC döntésében tehát már arra a tényre is utalt, hogy a megtámadott BBQLOUMI védjegy ábrás védjegyként van lajstromozva, szemben a szóvédjegyként lajstromozott HALLOUMI-val. A megtámadott védjegyben azonban az ábrás elem inkább mediterrán módon elkészített ételekre, nem pedig sajtra utal, és kimondottan nem halloumi sajtra.

A bíróság azt is elismeri, hogy a szóelemek között csekély hasonlóság van. A két védjegyben közös a „-loumi” elem, de szóvédjegyek esetén különösen fontos a kezdet, amely a két védjegy esetén eltérő.

A GC döntése szerint a fogyasztók figyelembevétele esetén sem lehet összetévesztési valószínűségről beszélni, mert ha a fogyasztók a „-loumi” szóelemre összpontosítják is figyelmüket, amely mindkét védjegyben azonos, és még ha a megtámadott védjegy ábrás elemét olyanak tekintjük is, hogy az utalhat grillezhető halloumi sajtra, nem állapítható meg kapcsolat a két védjegy között – szögezte le a bíróság. Ez annak a következménye, hogy az ütköző védjegyek csak kisfokú hasonlóságot mutatnak, és a korábbi HALLOUMI védjegy csupán a „halloumi” sajtípussal társítható, de nem annak az eredetével.

C) A CJEU abban a kérdésben hozott döntést, hogy fennáll-e összetévesztési valószínűség az ábrás PANTHÉ védjegy (az alábbi ábrán balra) és a szintén ábrás PANTHER védjegy (az alábbi ábrán jobbra) között, ahol mindkét védjegy divat- és ruházati cikkekre van lajstromozva. A korábbi PANTHER védjegy tulajdonosa az *El Corte Inglés, SA*, az egyik legnagyobb forgalmú európai áruházlánc (El Corte) 1978 óta.

2017. február 14-én az olasz *MKR Design Srl* (MKR) az EUIPO-nál kérte a négyyszögben levő PANTHÉ védjegy lajstromozását többek között a 25. áruosztályban ruházati cikkekre és fejtárcákra.

A védjegylajstromozás publikálását követően, 2017. júniusban az El Corte felszólalt, és saját sokkal régebbi spanyol PANTHER ábrás védjegyére hivatkozott, amelyet az 1950-es évek óta birtokolt, valamint az 1978 óta védett spanyol PANTHER ábrás védjegyére szintén a 25. áruosztályban ruházati cikkekre. Emellett az El Corte 2013 óta birtokosa még egy ábrás PANTHER európai védjegynek a 25. áruosztályban kötöttárúakra és pólóingekre.

Válaszként a felszólalásra az MKR először az El Corte által birtokolt védjegyek használatának igazolását kérte.

Az El Corte felszólalását elutasította a CJEU-nak mind a felszólalási osztálya, mind a fellebbezési tanácsa, megállapítva, hogy a két ábrás védjegy között nem volt összetévesztési valószínűség, és hogy az El Corte által a korábbi védjegy használatának bizonyítására benyújtott anyag nem volt kielégítő.

Ez ellen a döntés ellen a felszólaló az EUIPO-nál fellebbezett. Fellebbezését főleg arra alapozta, hogy az áruk azonosságát vagy nagyfokú hasonlóságot mutattak. Az El Corte azzal is érvelt, hogy helytelen volt az előző fórumnak az a döntése, hogy „nem forog fenn összetévesztés valószínűsége”, minthogy a védjegyek nagymértékben hasonlítottak egymáshoz.

Ezért a CJEU újból vizsgálta a vonatkozó ábrás védjegyek hasonlóságát. Ütköző védjegyek által igényelt azonos áruk esetén csekély mértékű hasonlóság is elegendő lehet összetévesztési valószínűség megállapításához.

Miként ilyen vizsgálatok esetén szokásos, a CJEU az ábrás védjegyek vizuális, fogalmi és kiejtési hasonlóságát vizsgálta, és úgy döntött, hogy nagy a kiejtési hasonlóság mértéke a „panther” szó miatt, de fogalmi hasonlóság egyáltalán nem áll fenn.

Ezt közelebbről vizsgálva a bíróság úgy döntött, hogy az EU fogyasztói számára a „panther” és a „pathé” szavak hangzása nagyon hasonló. Mindazonáltal a „Pathé” szót nem fogják fel a „panther” szóra való utalásként, ezért a CJEU úgy döntött, hogy nincs fogalmi hasonlóság. Maga a bíróság rámutatott, hogy a „panther” szó számos európai uniós nyelvben előfordul, de nem mindegyikben. A felperes azonban nem szolgáltatott erre vonatkozóan semmiféle bizonyítékot, és emellett a „panther” szó az európai nyelvekben kevésbé változott. A CJEU idézte az angol (panther), a dán (panter) és a spanyol (pantera) szavakat, rámutatva, hogy a „párduc” szó mindhárom nyelven egyértelműen különbözik a „panthé” szótól.

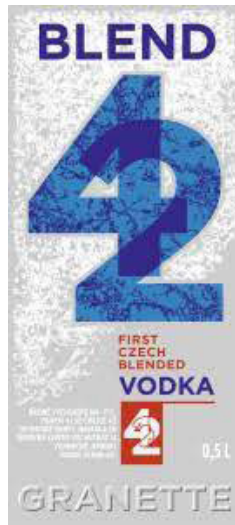
Ezután a CJEU a vizuális hasonlóságot vizsgálta. Minthogy a bejelentett védjegy egyáltalán nem ábrázol párducot, amely azonban nagyon fontos a korábbi ábrás védjegyben, az általános vizuális benyomás egyértelműen eltér a bejelentett védjegy által keltett benyomástól – döntött a CJEU -, kisebb különbségekre is utalva, amelyeket a fiatalabb védjegyben eltérő betűk és a négyszög okoznak.

Ezért a CJEU megállapította, hogy a fellebbezési tanács helyesen döntött a két védjegy közötti összetévesztés valószínűségének hiánya mellett. Ennek oka, hogy az igényelt árukat a fogyasztók vizuális benyomás alapján választják, és ezért a képi különbségeknek különös súlyt kell adni az általános benyomás megítélésekor.

D) A svájci *Bacardi & Co. Ltd.* (Bacardi), a 42 BELOW védjegy tulajdonosa bitorlási pert indított a cseh *Palírna U Zeleného stromu a.s.* (Palírna) ábrás BLEND 42 VODKA védjegye (lásd ábra) ellen arra hivatkozva, hogy 2009-ben lajstromozott európai uniós és nemzetközi védjegye összetéveszthető a Palírna védjegybejelentésével. A Palírna ugyanis 2014-ben sikeresen kérte BLEND 42 VODKA európai uniós védjegyének lajstromozását.

A Bacardi saját korábbi védjegyére és összetévesztési valószínűsége hivatkozva eredményesen szólalt fel a Palírna védjegybejelentése ellen, azonban e döntés ellen a Palírna fellebbezést nyújtott be az EUIPO fellebbezési tanácsánál. Az megerősítette azt a hivatali döntést, hogy a 33. áruosztály áruival kapcsolatban összetévesztési valószínűség áll fenn. A cseh bejelentő e döntés ellen a CJEU-nál nyújtott be fellebbezést.

A tanács azt állapította meg, hogy a védjegyek között átlagos mértékű vizuális, továbbá legalább alacsony fokú hangzási és fogalmi hasonlóság áll fenn. Emellett arra is rámutatott, hogy a Bacardi megnövelt mértékű megkülönböztetőképességet szerzett korábbi EU védjegyének használata útján.

A Palírna a CJEU előtt főleg arra hivatkozott, hogy a fellebbezési tanács helytelenül állapította meg a védjegyek hasonlóságát, és azt is kétségbe vonta, hogy a Bacardi védjegyének használata útján fokozott megkülönböztetőképességre tett szert.

A CJEU 2021. január 20-án teljes terjedelmében elutasította a Palírna fellebbezését, mert egyetértett a fellebbezési tanács azon megállapításával, hogy a 33. áruosztályba tartozó árakkal kapcsolatban különös fontossága van az ütköző védjegyek hangzási hasonlóságának, tekintettel arra, hogy amikor bárókban, éttermekben vagy diszkókban szóban rendelnek vodkát, az alapvető hangzási hasonlóság önmagában elegendő ahhoz, hogy összetévesztési valószínűséget hozzon létre. Ezért arra sincs szükség, hogy a korábbi európai uniós védjeggyel kapcsolatban bizonyítsák a használata útján szerzett megnövelt megkülönböztetőképességet – tette hozzá a CJEU. Elegendő rámutatni, hogy a fellebbezési tanács legalább átlagos eredeti megkülönböztetőképességet tulajdonított a korábbi Bacardi-védjegynek.

A CJEU ezt a pontot részletesebben is kifejtette, rámutatva, hogy ha a fogyasztók a 42-es számot inkább a vodkatalok alkoholtartalmának a jelzésként fogják fel, igaz, hogy kijelenthető, miszerint a Bacardi 42 BELOW megjelölése csupán csekély eredeti megkülönböztetőképességgel rendelkezik, és az sem zárható ki, hogy egyes fogyasztók osztják ezt a nézetet; a vonatkozó közönség maradéka azonban e számot nem tekinti az alkoholtartalom jelzésként, és számukra a korábbi európai uniós védjegy átlagos inherens megkülönböz-

tetőképességgel rendelkezik. Ennek az az oka, hogy egy védjegyben egy szám jelenlétét a vonatkozó közönség elvileg nem közvetlenül érzékeli a kérdéses áruk egy sajátos jellemzőjének, nevezetesen az alkoholtartalom jelzéseként, kivéve azt az esetet, amikor e szám társult e jellemző mérésére általánosan használt valamelyik egységgel.

Így, minthogy a korábbi Bacardi-védjegy inherensen legalább átlagos megkülönböztető-képességgel rendelkezik, és a kérdéses áruk azonosak, valamint a kérdéses jelzések hasonlóak, azt kell feltételezni, hogy a vonatkozó közönségnek ez a része valószínűleg összetéveszti a kérdéses védjegyeket, legalábbis az Egyesült Királyságban – összegezte döntését a CJEU.

Ezért a CJEU szerint ebben az esetben fennáll az összetévesztés valószínűsége a kismértékű hangzási hasonlóság ellenére. Ez annak a következménye, hogy az igényelt áruk nagyfokú hasonlósága vagy akár azonossága a jelzések összehasonlításakor ellensúlyozza a csekély mértékű hasonlóságot.

Itt a bíróság utalt az összetévesztés valószínűségével kapcsolatos globális és általános esetre, amely szerint összefüggés van a megfontolás tárgyát képező tényezők, különösen a védjegyek és az általuk megjelölt áruk és szolgáltatások hasonlósága között. Az áruk vagy szolgáltatások csekély mértékű hasonlóságát ellensúlyozhatja a védjegyek hasonlóságának magas foka, és ez fordítva is érvényes.

Az EU Szellemi Tulajdoni Hivatala

Annak ellenére, hogy napjainkban a dohánygyárak súlyosan korlátozva vannak csomagolásaik tervezésében, a *Marlboro* tetőábrázolása nem szenved károsodást. Az EUIPO döntése szerint a Marlboro tetőábrázolása rendkívüli hírnévnek örvend, és védjegyként tág oltalmi körben részesül. Ennek eredményeként az örmény *Masis Tabak* (Masis) dohánygyáros az EU-ban nem tudja lajstromoztatni csomagolását. Az 1. ábrán a Marlboro, a 2. ábrán a Masis csomagolását mutatjuk be.

1. ábra

2. ábra

Az EUIPO Felszólalási Osztálya szerint a Masis csomagolása túlságosan hasonlít a Marlboro ábrázolásához. A közönség az EUIPO véleménye szerint kapcsolatot állapítana meg a két védjegy között, és a Masis potyautasként előnyt élvezne a Philip Morris beruházásából, amellyel népszerűsítette tetővédjegyét és kiépítette annak goodwilljét. A Masis valószínűleg tisztességtelen előnyre tenne szert a Marlboro-védjegy alapján.

A Masis azzal az érveléssel védekezett, hogy csomagolásán a kép a kelet-törökországi Ararát-hegyet ábrázolja, és ennek a hegynek a képeit nagyon hosszú ideje használja cigaretta-márkajelzőként. A Masis szerint ez a márka Örményországban jelentős hírnévnek örvend, és a vállalat hasonló ügyekből győztesen került ki a Marlboróval szemben Libanonban, Oroszországban és Kuvaitban.

Az EUIPO-ra nem hatottak ezek az érvek. Lényegtelennek tekintette, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegyben látható kép állítólag az Ararát-hegyet ábrázolja, mert a fogyasztók abban egy elvont geometriai ábrát látnak, nem pedig az Ararát-hegyet.

Fontos azt is megállapítani, hogy az EU-ban a védjegyjogtalom csak a lajstromozási kérelem benyújtásának időpontjával kezdődik, nem pedig a korábbi használat megkezdésével, vagyis a Masis által hivatkozott használatot az EU nem veszi figyelembe.

Végül a Masis által említett libanoni, oroszországi és kuvaiti megnyert ügyekkel kapcsolatban az EUIPO megállapította, hogy őt nem kötik nemzeti bíróságok döntései, továbbá azokban eltérő ténybeli körülmények és márkák szerepeltek. Mindezek alapján az EUIPO elutasította a Masis védjegybejelentését.

Az EU Törvényszéke

2021. január 20-i döntésével a GC hatályon kívül helyezte az ESZH fellebbezési tanácsának az EU védjegyrendelete 7(1)(b) cikkén alapuló döntését, amely elutasította az IT'S LIKE MILK BUT MADE FOR HUMANS védjegy lajstromozása iránti kérelmet.

A döntés jelentős mértékben tisztázza a szlogenekből álló védjegyek lajstromozási követelményeit.

a) Az eljárás háttere

Az *Oatly AB* (Oatly) 2019. március 14-én az EUIPO-nál kérelmet nyújtott be az IT'S LIKE MILK BUT MADE FOR HUMANS szóvédjegy lajstromozása iránt a 18., 25., 29., 30. és 32. áruosztályban.

Az elővizsgáló 2019. szeptember 5-én az EU védjegyrendelete 7(1)(b) és 7(2) cikke alapján elutasította a védjegybejelentést arra hivatkozva, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy többek között tejtermékekre, tejre és italokra, vagyis a 29. áruosztályban igényelt valamennyi termékre, valamint a 30. és 32. áruosztály termékeinek többségére vonatkozik.

Az elutasítást 2020. február 7-én megerősítette az EUIPO fellebbezési tanácsa is, mert megállapította, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy egy része („it's like milk”) azt jelezte,

hogy a forgalmazott áruk tejtermékek voltak vagy tejalkotórészeket tartalmaztak. Emellett a védjegy második része („but made for humans”) egyértelművé tette, miszerint alkalmasak voltak emberi fogyasztásra. Ezért a lajstromoztatni kívánt jelzés dicsérő hirdetési szlogenként érthető, nem pedig az igényelt áruk kereskedelmi eredetének jelzőjeként. A tanács konkrétan megállapította, hogy az igényelt védjegy azt jelezte a laktózintoleranciában vagy tejallergiában szenvedőknek, illetve a vegánoknak, hogy a jelzés által fedett áruk nagyon hasonlóak a tejhez, és hogy, ellentétben a tehén-, kecske- és juhtejjel, sajátosan emberi fogyasztásra készültek.

A bejelentő fellebbezést nyújtott be a GC-nél. A bíróság megsemmisítette az EUIPO által kibocsátott döntéseket, és a fellebbezést fenntartotta az alábbi érvek alapján.

b) A GC döntése

Először a bíróság áttekintette a CJEU esetjogát szlogenekről vagy hirdetési üzenetekből álló védjegyek vonatkozásában. A bíróság konkrétan a következő elvekre utalt.

1. Az ilyen védjegyek lajstromozása, amelyeket ilyen védjegyekkel ellátott hirdetési szlogenekben, minőségjelzésekben vagy áruk és szolgáltatások vásárlására buzdító felhívásokban használnak, nincs kizárva az ilyen használat által (C-64/02 P, OHIM v. Erpo Möbelwerk, par. 41).
2. Egy védjegy megkülönböztető jellegének megállapításakor nem helyes szigorúbb követelményeket alkalmazni szlogenekre, mint egyéb típusú jelzésekre (C-398/08 P, Audi v. OHIM 35).
3. A megkülönböztető jelleg meghatározására szolgáló követelmények különböző védjegy kategóriák esetén azonosak, de nem szükségszerűen ez a helyzet a vonatkozó közönség e kategóriák mindegyikével kapcsolatos észlelése vonatkozásában, és ezért nehezebb lehet megkülönböztetőképességet meghatározni bizonyos kategóriák védjegyeinek esetében, összehasonlítva egyéb kategóriák védjegyeivel (C-398/08 P, Audi v. OHIM 37).
4. Szlogenek hirdetése esetén semmiképpen sincs szükség fantáziadús képzeletre vagy akár „fogalmi feszültségre, amely meglepetést okozhat, és feltűnő benyomást kelthet” a védjegyrendelet 7(1)(b) cikke alapján megkívánt minimális megkülönböztetőképesség-szint eléréséhez (C-398/08 P, Audi v. OHIM 39).

A fenti esetjog fényében a bíróság rámutatott, hogy egy szóvédjegy dicsérő megjelölése nem jelenti azt, miszerint ez a védjegy nem alkalmas arra, hogy az általa fedett áruk vagy szolgáltatások eredetét garantálja a fogyasztók számára. Így a vonatkozó közönség egy ilyen védjegyet felfoghat mind hirdetési jelzéseként, mind az áruk vagy szolgáltatások kereskedelmi eredetének jelzéseként. Ennek következtében a hirdetési szlogenből álló védjegyet úgy kell tekinteni, hogy az mentes minden megkülönböztető jellegtől, ha lehetséges, hogy a vonatkozó közönség csupán hirdetési szöveggént fogja fel.

A lajstromoztatni kívánt IT'S LIKE MILK BUT MADE FOR HUMANS védjegy sajátos jelentésével kapcsolatban a bíróság megállapította, hogy a közepén levő „but” (de) kötőszó jelenléte miatt a fogyasztó ellentétet fog érezni a védjegy két része között. Ennek eredményeként a lajstromoztatni kívánt védjegy nem csupán azt az eszmét képviseli, hogy a vonatkozó áruk, amelyek élelmiszerek, a tejhez hasonlóak és emberi fogyasztásra szolgálnak, hanem azt a gondolatot is keltheti, hogy a tej maga nem ilyen termék.

A fenti jelentések használatával a bíróság megbizonyosodott arról, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy kétségbe vonja azt az általánosan elfogadott gondolatot, hogy a tej az emberi étrend egyik fő eleme. A lajstromoztatni kívánt védjegy olyan üzenetet hordoz, amely képes az érintett közönség – ideértve azokat a fogyasztókat is, akik etikai vagy fiziológiai okok miatt kerülnek a tejtermékek fogyasztását – tudatában egy gondolkodási folyamatot megindítani.

Ezért az IT'S LIKE MILK BUT MADE FOR HUMANS kifejezést könnyű megjegyezni, és ennek következtében képes arra, hogy megkülönböztesse a bejelentő áruit másmilyen kereskedelmi eredetű áruktól.

A fentiek következtében a bíróság arra következtetett, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy rendelkezik a védjegyrendelet 7(1)(b) cikke szerint megkívánt minimális mértékű megkülönböztetőképeséssel.

Franciaország

B. magánszemély birtokolta a 2005. december 5-én benyújtott kérelem alapján lajstromoztatt, 3 395 502 sz., félig ábrás SAINT GERMAIN védjegyet a 30., 32. és 33. áruosztályban, különösen alkoholos italokra (kivéve a sört), almaborokra, emésztést elősegítő italokra, borokra és alkoholos kivonatokra vagy esszenciákra. B. 2012 június 8-án bitorlási pert indított a *St. Dalfour and Etablissements Gabriel Boudier* (a „St-Germain” nevű likőr gyártója) és a *Cooper International Spirits* (a likőr elosztója) ellen a SAINT GERMAIN védjegy bitorlásáért. Egy 2014. február 11-i ítélet azonban, amelyet egy másik ügyben hoztak, megfosztotta B.-t 2011. május 13-tól kezdve a SAINT GERMAIN védjegy feletti jogoktól. B. a körülmények ellenére fenntartotta kérelmét a 2009. június 8-tól 2011. május 13-ig terjedő időszakra.

A Párizsi Semmítőszék (Cour de cassation), 2016. szeptember 13-án olyan véleményt nyilvánított, hogy B. nem tud semmiféle használatot bizonyítani a védjegy benyújtása óta, ezért nem volt abban a helyzetben, hogy bármilyen harmadik felet perelhessen védjegybitorlásért. B. jogi alapon fellebbezett a semmítőszéknél, ahol azzal érvelt, hogy a védjegy tulajdonos eltilthat harmadik feleket a kereskedés során védjegyével azonos jelzés használatától.

A tények arra vezették a semmítőszéket, hogy a következő előzetes kérdést intézze a CJEU-hoz.

„A 2008/95 sz. irányelv 5(1)(b), továbbá 10. és 12. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy egy olyan védjegytulajdonos, aki sohasem használta védjegyét, és akinek arra vonatkozó jogait törölték, kaphat-e kártérítést bitorlás által elkövetett jogsértésért védjegyének lényeges funkciójával kapcsolatban hátrányos hatásra hivatkozva, amelyet egy harmadik fél általi használat azon időpont előtt okozott, amikor a védjegy törlése hatályba lépett, olyan jelzés használata miatt, amely hasonló ehhez a védjegyhez, olyan áruk vagy szolgáltatások megjelölésére, amelyek azonosak vagy hasonlók a lajstromozott védjegy által védettekkel, illetve védettekhez.”

2020. március 20-án a CJEU a következő választ adta (rövidítve).

„Az Európai Parlament 2008/95/EC sz. irányelvének 5(1)(b) cikkét, a 10(1) cikk első albekezdését és a 12(1) cikk első albekezdését, amelyek azt a célt szolgálták, hogy egymáshoz közelítsék a tagállamok védjegyekre vonatkozó törvényeit, úgy kell értelmezni, hogy a tagállamokra hagyja a döntést az ilyen védjegy jogi kérdésekben.”

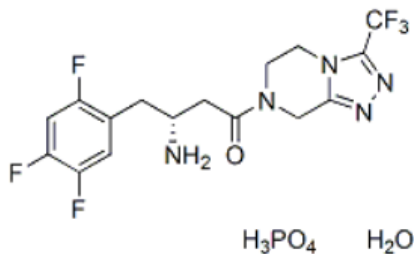
Ezt követően a legfelsőbb bíróság 2020. november 4-én hozott döntést, amely hatályon kívül helyezi a semmítősék 2016. szeptember 13-i ítéletét, és a következőképpen hangzik.

„Minthogy egy olyan védjegy törlése, amelyet a francia szellemi tulajdoni törvény 714-5. cikke alapján nyilvánítottak töröltnek, csupán akkor lép hatályba, amikor egy megszakítatlan ötéves időtartam használat nélkül lejárt, a védjegytulajdonos jogosult hivatkozni az említett védjegy jogok bitorlására, amit a törlése előtti bitorlás okozhatott.”

A döntés eredményeként az ügyet visszautalták a Párizsi Semmítősékhez.

India

A *Merck Sharp and Dohme Corp* (Merck) amerikai gyógyszervállalat egyebek mellett gyárt egy Sitagliptin nevű, alábbi képletű gyógyszert is diabétesz kezelésére.

Ez a gyógyszer azáltal fejt ki hatást, hogy növeli az inkretinek szintjét, ami az inzulin-kiválasztás növelésével segít ellenőrizni a vércukor szintjét. A Merck a Sitagliptin-foszfát-monohidrát előállítására Indiában 209816 számmal szabadalmat kapott.

A Mercknek tudomására jutott, hogy a *Century Pharmaceuticals Limited* (Century) indiai vállalat az ő engedélye nélkül gyárt és forgalmaz Sitagliptin-foszfát-monohidrátot. Ezért a Delhi Felsőbírósághoz (Delhi High Court, DHC) fordult ideiglenes intézkedés elrendelése iránti keresettel, arra hivatkozva, hogy a bitorolt termék az *Indiamart*-ban (egy internetes vásárlási fórum) is fel van sorolva, azonban a Century terméklistájában egy lábjegyzet is szerepel, amely szerint az anyag nem hozzáférhető azokban az országokban, ahol szabadalmi oltalmat adtak rá. A Merck arra is hivatkozott, hogy a Century elfogadta a Sitagliptin eladására vonatkozó ajánlatát.

A DHC megállapította, hogy a periratból első pillantásra kitűnik a Merck kérelmének megalapozottsága és az is, hogy ha a bíróság nem adna helyt kérelmének, és az ügyet nem *ex parte* intéznék, a Merck helyrehozhatatlan kárt szenvedne. Emellett az érdekegyensúly is a Merck oldalán van.

A fentiek alapján a bíróság helyt adott a felperes ideiglenes intézkedés *ex parte* elrendelésére vonatkozó kérelmének.

Németország

A)

a) A bíróság döntése

A Düsseldorf Fellebbezési Bíróság 2020. augusztus 13-i döntésében azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy egy szabadalmas másodfokon bevezethet-e olyan anyagot az eljárásba, amelyet az első fokon figyelmen kívül hagytak, és ha erre lehetősége van, azt hogyan teheti.

Első fokon a szabadalmas azzal érvelt, hogy az alperes a megtámadott készüléket Németországban egy szakvásáron mutatta be. Emellett az alperes a megtámadott készüléket elosztópartnereknek és külföldi gyártóknak szállította, akik viszont azokat Németországba továbbították. A további vita a felek között már nem a külföldi szállításokra összpontosult, és az elsőfokú döntés sem foglalkozott ezzel a szemponttal. Az elsőfokú döntés ellen az alperes fellebbezést nyújtott be. A szabadalmas csupán a fellebbezés részleteinek benyújtására engedélyezett határidő lejártá után kérte, hogy a tájékoztatási jogra vonatkozó döntést bővítsék úgy, hogy az kiterjedjen a következő szövegre is:

„Viszont az alperesnek járó tájékoztatás kiterjed a vevők számára történő minden szállítmányra, tekintet nélkül arra, hogy ez a szállító egy konkrét szállítmányt a Német Szövetségi Köztársaság területén hozott-e forgalomba, ha voltak olyan konkrét jelzések az alperes számára, amelyek kézenfekvővé tették, hogy a vevők folytatnák a szállított áruk továbbítását a Német Szövetségi Köztársaságba, vagy azokat ott ajánlanák eladásra.”

A bíróság nem értett egyet a szabadalmas javaslatával, mert az túl határozatlan volt. Viszszatekintve megállapította, hogy egy jogosult fél csak arról kérhetett tájékoztatást és adhatott számot, amiről a végrehajtó cím döntött. Az eljárásnak ezért hatékony rendelkezésekhez kell vezetnie, amelyek olyan világosan vannak megszővegezve, hogy az információadási és számadási kötelezettség mértéke felismerhető legyen legalább a döntés érvelésének alapján végzett értelmezés révén.

A jelen esetben a Düsseldorf Fellebbezési Bíróság tagadta a javaslat ilyen határozottságát, mert az határozatlan kifejezéseket tartalmazott, és nem volt világos, hogy az alperes kiegészítő kötelezettségének milyen jelzéseket kell előidéznie az információadáshoz és a számadáshoz, és hogy milyen körülmények között lenne kézenfekvő a Németországba szállítás vagy egy megfelelő ajánlat az alperes vevői által. Emellett megállapította, hogy a szabadalmas elmulasztott időben kereszfellebbezést benyújtani. A javaslat és a külföldi szállítások körülményei új anyagot képeztek a vitában, amelyet a szabadalmasnak a kereszfellebbezéssel együtt kellett volna beiktatnia az eljárásba. Bár a szabadalmas első fokon már röviden említette a külföldi szállításokat, azok nem képezték tárgyát sem a felek közötti további vitának, sem az elsőfokú döntésnek. Minthogy a szabadalmas az előírt időben ezt követően sem kérelmezte a döntés helyesbítését az ügy érdemi részét érintő vonatkozásokban a német polgári eljárási törvény 320. cikke szerint, sem a döntés módosítását ugyanezen törvény 321. cikke szerint, ez a beadvány már nem volt többé függőnek tekinthető. Ennek megfelelően a szabadalmasnak ezt az ügyet a kereszfellebbezés útján kellett volna újra beiktatnia az eljárásba.

b) A bíróság döntésének értékelése

Az a mód, ahogyan „új” anyagot be lehet iktatni másodfokú eljárásba, lényegileg attól függ, hogy a vitatott tárgya új-e.

Ilyen az az eset, amikor a korábbi kereseti okot visszavonják, vagyis ha a beadványban közölt tények lényegét új tények megváltoztatják, például ha a megerősített szabadalmi igénypont jellemzőit eltérő kiviteli alakkal kell megvalósítani, mint az eredetileg megtámadott készülékben. Az is befolyásoló tényező, hogy a fél milyen úton és módon nyújtja be beadványát másodfokon. Például a Düsseldorf Fellebbezési Bíróság már a múltban eldöntötte, hogy olyan beadványok, amelyek címe „A panasz kiterjesztése”, és amelyek ennek megfelelően vannak megszővegezve, a vitában új anyagnak minősülnek.

A Düsseldorf Fellebbezési Bíróság fenti döntése azt mutatja, hogy egy másodfokon benyújtott beadványt akkor is új anyagnak lehet a vitában minősíteni, ha a beadvány már az elsőfokú eljárásban is szerepelt, de nem képezi tárgyát az elsőfokú döntésnek, és az érintett fél elmulasztott helyesbítést kérni a polgári eljárási törvény 320. és 321. cikke szerint.

Ha a beadványt a vitában új anyagnak minősítik, kereszfellebbezés a helyes eszköz a vitatott tárgynak a másodfokú eljárásba való beiktatásához. Ezért arra van szükség, hogy a

fél jogi képviselője ítélje meg, nem kell-e keresztfellebbezést benyújtani, és szükség esetén nyújtson be ilyen fellebbezést, figyelembe véve a benyújtás időhatárát. Ez annál inkább is fontos, mert a bíróságok nem kötelesek tájékoztatni a feleket keresztfellebbezés benyújtásának lehetőségéről.

B) A Münchener Tartományi Bíróság egy 2021. január 19-i felterjesztésben azt kérte a CJEU-tól, döntse el, hogy az európai törvénnyel összhangban van-e Düsseldorf, Karlsruhe és München Tartományi Felsőbíróságainak az a gyakorlata, hogy ideiglenes intézkedés engedélyezéséhez megkövetelik a perbeli szabadalom érvényességének bizonyítását.

A Münchener Tartományi Bíróság tehát megkérdőjelezi a fellebbezési bíróságoknak azt a gyakorlatát, hogy ideiglenes intézkedést csak olyan szabadalommal kapcsolatban rendelnek el, amely túlélte egy kétoldalú érvénytelenítési eljárást, ezt összeegyeztethetetlennek tekinti a 2004/48 sz. irányelv 9. cikkének 1. bekezdésével, amely a szellemi tulajdon-jogok érvényesítéséről szól.

a) Az ügy háttere

Ha egy szabadalmi ügyben sürgős a bírói ítélet, a szabadalmas ideiglenes intézkedés elrendelését kérheti a bitoló ellen a német tartományi bíróságoktól. Az érdemi eljárásokban a végső döntést 9–16 hónapon belül hozzák meg a bíróságok a helytől és az egyéni esettől függően. Ideiglenes intézkedés elrendelésére vonatkozó eljárásokban a bíróság (*ex parte*) néhány napon vagy (szóbeli tárgyalást követően) három hónapon belül hozhat ideiglenes intézkedést.

Eltelkenve a sürgősségtől, ami azt jelenti, hogy a szabadalmas indokolatlan késelem nélkül kezdeményez jogi eljárást, a német esetjog elvileg megkívánja, hogy a perbeli szabadalom érvényességét kellő mértékben biztosítsák. Mostanáig a düsseldorfi és a karlsruhei bíróság (első fokon a mannheimi bíróság) szigorúbb megközelítést alkalmazott az említett érvényességi követelménnyel kapcsolatban, mint a müncheni bíróság. A Düsseldorf és a Karlsruhei Tartományi Felsőbíróság régóta követett joggyakorlata szerint biztosított érvényességet általános szabály szerint csak akkor lehet feltételezni, ha a szabadalom túlélt elsőfokú ellenséges megvonási eljárásokat, így felszólalási eljárást az ESZH előtt vagy megsemmisítési eljárást a Szövetségi Szabadalmi Bíróság előtt. Az ellenséges eljárásokat megbízhatóbbnak tekintik, mint az egyoldalú döntéseket az elővizsgálati eljárásokban, mert versenyző felek részvétele az eljárásban garantálja, hogy megtalálják és megmagyarázzák a technika állásához tartozó fontos dokumentumokat.

Ezzel nem kívánják azt mondani, hogy megvonási eljárásokban az elsőfokú döntés előtt lefolytatott, ideiglenes intézkedésre vonatkozó eljárások a Düsseldorf és a Mannheimi Tartományi Felsőbíróság előtt feleslegesek. Éppen ellenkezőleg, az esetjogban a szabály alól számos kivételt is találhatunk. Például az ideiglenes intézkedés elrendelésére vonatkozó eljárások sokat ígérők lehetnek, ha

- az alperes nem tud érvényes kifogásokat felmutatni a szabadalom érvényessége ellen, vagy még csak nem is kezdeményez ilyen irányú eljárást;
- a bíróság könnyen meg tudja állapítani a szabadalom érvényességét műszaki tanács segítségével nélkül, és nincs kétsége az érvényességgel kapcsolatban;
- az alperes vagy egy harmadik fél már fontos kifogásokat támasztott a szabadalom elővizsgálati eljárása alatt;
- az ideiglenes intézkedés egy generikus gyógyszer piacra vitele ellen irányul;
- az ideiglenes intézkedés egy Németországban csupán néhány napig, például egy nemzetközi kereskedelmi kiállításon bemutatott új termék ellen irányul; vagy ha
- egyéb fontos okok, így a szabadalom oltalmi idejének közeli lejárta a szabadalmas érdekére utalnak.

Mostanáig azonban a Müncheni Tartományi Bíróság a szabadalmasok számára jobb helyválasztás volt, különösen akkor, ha az adott esetben a fenti kivételek egyike sem volt alkalmazható. Ez azért van, mert a müncheni bíróságok nem értettek egyet azzal az általános szabállyal, hogy egy szabadalomnak ideiglenes intézkedés elrendelésére irányuló kérelem esetében ellenséges elsőfokú eljárásokat kellett túlélnie.

b) A felterjesztés a CJEU-hoz

Ez a helyzet 2019. decemberben kezdett változni, amikor a Müncheni Tartományi Felsőbíróság felhagyott korábbi joggyakorlatával, és úgy döntött, hogy követi a Düsseldorf-i és a Karlsruhe-i Tartományi Felsőbíróság joggyakorlatát (lásd a 2019. december 12-i, 6 U 4009/19 sz. ítéletét „Elektromos csatlakozócsipesz”-ügyben). Egy évvel később a 21. tanácsa, amelyről már ismert volt, hogy elégedetlen a Területi Felsőbíróság irányváltásával, eldöntötte, hogy ezt a kérdést az Európai Bíróság elé terjeszti. Ebben az esetben nyilvánvalóan először volt mérvadó az új irányú joggyakorlat egy, a Müncheni Tartományi Bíróság előtti, ideiglenes intézkedés elrendelésére vonatkozó kérelem kimenetelére.

Míg az ideiglenes intézkedésekre vonatkozó eljárások az egyetlen olyan területet képezik, ahol ez a kérdés felmerül, a Müncheni Tartományi Bíróság általi felterjesztés egyik következménye, hogy az érintett ideiglenesintézkedés-kérelem, amely látszólag nem nélkülözte a sürgősséget, jelenleg fel van függesztve, amíg az Európai Bíróság a jövőben néhány évre iránymutatással nem szolgál.

C) A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság (Bundesgerichtshof, BGH) megállapította, hogy egy adatsorozat mint egy szabadalommal védett videokompressziós eljárás terméke termékoltalmat élvez.

Ha egy ilyen adatsorozatot adathordozón tárolnak, az oltalom erre az adathordozóra is kiterjed.

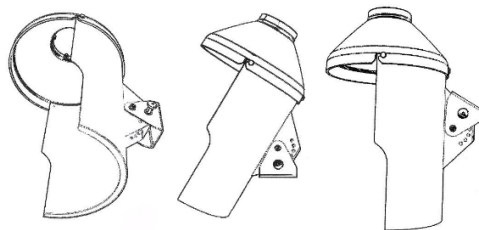
Egy eljárás közvetlen termékének az oltalmát eredetileg azért hozták létre, hogy a vegyipart védjék egy eljárással külföldön előállított termékek importja ellen. Ez az oltalom

olyan terméket, amelyet Németországban védett, de az előállító országban nem védett eljárással állítottak elő, úgy helyez oltalom alá, mintha a termék maga termékgigényponttal lenne védve. A BGH 2012-ből származó, „videojel-kódolás”-döntésével a videoadatok egy videokompressziós eljárás termékeként oltalom alá vannak helyezve, amely kiterjed minden megtestesítésre, a mechanikai formázással sokszorosítottra is.

D) A BGH mintajogban illetékes I. sz. polgári tanácsa 2020. október 7-én kelt, „Papíradagoló”-döntésében kinyilvánította, hogy egy szabadalmi közzétételi irat igénypontjai, leírása és rajzai az egyedi esetre mértékadó tárgyilagos körülményekhez tartoznak, amelyeket az Európai Bíróság DOCERAM-döntése (C-395/16) szerint arra a kérdésre tekintettel kell értékelni, hogy egy minta jellemzői kizárólag műszaki eredetűek-e. Ugyanakkor a BGH azt is megállapította, hogy az a körülmény, miszerint hiányzik a szabadalmi közzétételi iratban egy termék vizuális megjelenésének az értékelése, önmagában véve éppen úgy nem zárja ki a megjelenési jellemző kizárólag műszaki eredetűre való következtetést, mint az annak műszaki funkciójára vonatkozó értékelés megléte sem.

a) A BGH döntése

A BGH-nak a „Papíradagoló”-ügyben azt a kérdést kellett eldöntenie, hogy a felperes által érvényesített közösségi ízlésminta az alábbi nézetekkel

kizárólag műszaki eredetű megjelenési jellemzőket mutat-e. A felperes egyidejűleg birtokosa volt egy ilyen papíradagolóra vonatkozó európai szabadalomnak. A tartományi bíróság helyt adott a felperes keresetének, amelyben az alperes egy részfelismerése feletti döntést kért, és elutasította az alperes által a közösségi ízlésminta ellen benyújtott megsemmisítési ellenkeresetet. Ezzel szemben a tartományi felsőbbíróság a fellebbezési eljárásban a keresetet elutasította, és helyt adott a megsemmisítési ellenkeresetnek azzal az indokolással, hogy a közösségi ízlésminta megjelenési jellemzői kizárólag műszaki eredetűek.

A felperes e döntés ellen a BGH-nál nyújtott be fellebbezést, aminek eredményeképpen a BGH az ügyet új tárgyalás és új döntéshozatal céljából visszautalta a tartományi felsőbbíróságnak.

A 6/2002 sz. EU-rendelet (EUR) 8. cikkének 1. bekezdése szerint egy közösségi ízlésminta nem állhat a termék olyan megjelenési jellemzőiből, amelyek kizárólag annak műszaki funkciójából erednek. Az EUR 24. cikke 1. bekezdésének 2. esete és 25. cikkének 1 lit. b) bekezdése szerint a közösségi ízlésmintát a bitorlási eljárásban benyújtott viszontkereset alapján semmisnek lehet nyilvánítani, ha az EUR 4–9. cikkének előfeltételei nincsenek teljesítve. Ilyen háttér alapján egy közösségi ízlésmintát semmisnek kell nyilvánítani, ha a termék által keltett összbnyomás valamennyi jelentős megjelenési jellemzője kizárólag a termék műszaki funkciójából származik.

b) A CJEU DOCERAM-döntése

A CJEU az EUR 8. cikkének 1. bekezdése alapján a 2018. március 8-i DOCERAM-döntésében leszögezte, hogy annak megítéléséhez, vajon egy termék megjelenési jellemzői kizárólag annak műszaki funkciójából származnak-e, meg kell határozni, hogy ez a funkció az egyetlen olyan tényező-e, amely ezeket a jellemzőket meghatározza.

Ugyancsak az EUR 8. cikkének 1. bekezdése szerint másmilyen kiviteli lehetőségek létezése önmagában nem ellenzi az oltalomból való kizárást. Egyébként – mondja a CJEU –, ha egy gazdasági résztvevő egy olyan terméket használ, amely annak kizárólag műszaki funkciók által kiváltott megjelenési jellemzőit mutatja, a termék több elképzelhető alakját lajstromoztathatná közösségi ízlésmintaként, és így egy alakra kizárólagos oltalmat élvezhetne, ami egyenlő lenne a szabadalmi oltalommal, anélkül, hogy megfelelné egy szabadalmi oltalom elnyeréséhez szükséges követelményeknek.

A CJEU DOCERAM-döntése szerint tehát fontos, hogy egy termék megjelenési jellemzőit tárgyilagos megítélés mellett csak azzal a céllal választották-e, hogy ez a termék bizonyos műszaki funkciót töltsön be.

Ehhez a BGH a „Papíradagoló”-döntésben elsősorban arra mutat rá, hogy itt nincs szó „esztétikai feleslegről”, ha ehhez különleges kialakítási szint szükséges, ami viszont nem tartozik a közösségi ízlésminta oltalmi követelményeihez. Itt inkább csupán arról van szó, hogy egy termék megjelenési jellemzőinek megítélésénél nem játszanak szerepet olyan megjelenések, amelyek azzal kapcsolatosak, hogy a termék műszaki funkciót tölt be, különösen olyat, amely összefügg a vizuális megjelenéssel.

c) A tartományi felsőbbíróság döntésének szempontjai

A tartományi felsőbbíróság a fellebbezési eljárásban kifejtette, hogy a megjelenési jellemzők műszaki eredetére utal az a körülmény, miszerint ezek a jellemzők egyidejűleg részét képeztek a felperes által igényelt európai szabadalomnak. Ezt a véleményét nem változtatta meg a felperes hirdetéseiben a papíradagoló kialakítása sem. Nincs szó arról, hogy a vásárlók érdekeltek lennének a termék felelősségteljes esztétikai kialakításában. A műszaki hatékonyság azonban kifejezésre jut a hirdetési füzetekben, amelyek nem a termék vonzó külsejét

hangsúlyozzák, hanem csupán annak műszaki előnyeit. Az a körülmény, hogy léteznek-e használható alakváltozatok, a CJEU joggyakorlatában is jelentéktelen helyet foglal el.

d) A BGH további érvei

A BGH nem követi a tartományi felsőbbíróságnak ezt az érvelését, és megállapítja, hogy ez bíróság túl nagy jelentőséget tulajdonít az alperes szabadalmi közzétételi iratának, de ugyanakkor nem vesz figyelembe további körülményeket.

Ezután a BGH, utalva az 1965. évi „Lámpapalack”-ügyre, kifejti, hogy egy termék oltalomképesége ízlésmintaként alapvetően nem mond ellent annak, hogy ugyanazon termékre műszaki oltalmi jogot igényeltek, vagy azt már meg is adták.

Ezután a BGH rámutat, hogy egy szabadalmi bejelentés benyújtása szempontjából fontos kifejteni a termék műszaki funkcióját és olyan megfontolásokat, amelyek összefüggnek egyes jellemzők vizuális megjelenésével. Egy szabadalmi közzétételi iratban azonban ezek a szempontok nem szükségesek, de ugyanakkor nincsenek is kizárva. A közzétételi iratban egy termék vizuális megjelenésére vonatkozó megfontolások hiánya önmagában véve ugyanúgy nem tesz lehetővé olyan következtetést, hogy egy megjelenési jellemző kizárólag műszaki eredetű, mint ahogy arra sem lehet következtetni, hogy a műszaki funkcióra vonatkozó megfontolások megléte sem enged meg ilyen következtetést. Sokkal inkább azt kell mindkét esetben vizsgálni, hogy a közzétételi iraton kívüli objektív körülmények utalnak-e a vonatkozó megjelenési jellemzők vizuális eredetére.

A BGH ismét rámutat, hogy alternatív ízlésminták létezése, amelyekkel ugyanazt a műszaki funkciót lehet ellátni, a CJEU joggyakorlata szerint alapvetően figyelembe vehető körülményt képez az EUR 8. cikkének 1. bekezdése szerint végzendő tárgyilagos vizsgálathoz. Alternatív ízlésminták létezése önmagában véve nem elegendő ahhoz, hogy kizárja az EUR 8. cikkének alkalmazását.

e) Értékelés

A „Papíradagoló”-döntés révén a BGH tovább pontosította a CJEU DOCERAM-döntésének legfontosabb kijelentéseit, és egyúttal érthetővé tette, hogy bár egy párhuzamos szabadalom vagy használati minta utalhat egy termékjellemző műszaki eredetére, azonban további tárgyilagos körülményeket is figyelembe kell venni ahhoz, hogy az EUR 8. cikkének 1. bekezdése értelmében meg lehessen alapozni ennek a jellemzőnek a *kizárólagos* műszaki eredetét.

E) 2020. november 26-i döntésével a Düsseldorf Tartományi Bíróság Polgári Tanácsa a *Nokia Technologies Oy* (Nokia) által a *Daimler AG* (Daimler) ellen folytatott bitorlási perben több kérdést intézett a CJEU-hoz szabványhoz elengedhetetlen szabadalmak többlépcsős szállítóláncokon belüli licencadásával kapcsolatos kérdések vonatkozásában. A Düsseldorf Fellebbezési Bíróságnál függő bitorlási pert felfüggesztették.

Keresetével a Nokia azt kérte a bíróságtól, hogy függessze fel az EP 2 087 629 B1 sz. európai szabadalma német részének a Daimler általi bitorlását. A szabadalom eljárásra vonatkozik adatok küldésére egy telekommunikációs rendszerben, ahol a szabadalom lényegileg az LTE (4G) szabványért született. Ebből a szabványból különböző szállítók LTE-képes modulokat készítenek, amelyeket a gyártó Daimler gépkocsijaiba építenek be. Ezek a modulok mobiladáson alapuló szolgáltatásokat tesznek lehetővé, így zene- vagy adattovábbítást és/vagy felhőfrissítéseket. 2014. szeptemberben a felperes jogi képviselője rámutatott, hogy szabadalmukat az LTE-szabványhoz nélkülözhetetlennek tekinti, és egy olyan nyilatkozatot adott, amellyel elkötelezte magát harmadik felek számára licencadásra FRAND- (fair, reasonable and non-discriminatory = tisztességes, észszerű és nem megkülönböztető jellegű) feltételek mellett. Mind az alperes, mind számos beszállítója mostanáig licenccdíj fizetése nélkül használta a szabadalmat.

A Nokia úgy vélte, hogy ő mint egy szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalom tulajdonosa szabadon dönthet arról, hogy egy bonyolult előállítási és szállítási lánc melyik lépcsőjére ad licenccet FRAND-feltételek mellett. A Daimlernek az a véleménye, hogy az EU belső piacának szabályai és a 2014. szeptemberi FRAND-nyilatkozat alapján a felperesnek mint a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalom tulajdonosának minden licenccvételre képes licenccereső számára saját korlátlan licenccet kell felajánlania a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalom minden szabadalomjogilag fontos felhasználási módjára. Ezért licenccadás szempontjából elsődlegesek legyenek a licenccet kérő szállítók, ami megfelelne a gépkocsiiparban szokásos szabványkezelési módnak is.

A Düsseldorf-i Fellebbezési Bíróság 2020. december 21-i döntésében abból indul ki, hogy a Nokia a Daimler ellen szabadalombitorlás miatt abbahagyási igényt támasztott. A bíróság azonban azt a kérdést veti fel, hogy a Nokia abbahagyási igénye a Daimlerrel szemben nem tekinthető-e visszaélésnek a licenccadási piacon vitathatatlan piacuraló helyzete alapján. Döntő tényezőnek kell tekinteni, hogy egy szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalom tulajdonosa milyen körülmények között él vissza piaci helyzetével, ha a végtermék forgalmazójával szemben szabadalombitorlás miatt abbahagyási igényt támaszt anélkül, hogy előzőleg eleget tenne a szabadalmát használó szállító licenccvételi kérésének.

Ezért a Düsseldorf-i Fellebbezési Bíróság Polgári Tanácsa a következő kéréseket terjeszti a CJEU elé:

A) Fennáll-e kötelezettség a szállítók számára elsődleges licenccvételre?

1. Egy vállalat egy olyan szabadalomtulajdonos szabadalombitorlás abbahagyására irányuló keresete esetén, amely szabadalom nélkülözhetetlen egy szabványosított szervezet által létrehozott szabványhoz (SEP), és ahol a tulajdonos ezzel a szervezettel szemben visszavonhatatlanul köteles minden harmadik félnek FRAND-feltételek mellett licenccet adni, tiltakozhat-e a piacuraló helyzettel való visszaélés kifogása ellen az EU-rendelet 102. cikke értelmében, ha az a szabvány, amelyhez számára a megtá-

madott szabadalom nélkülözhetetlen, illetve annak részei már benne foglaltatnak a bitorlással vádolt által beszerzett előtermékben, amelynek licencvételre kész szállítói számára a szabadalomtulajdonos megtagadja saját korlátlan licencének megadását minden szabadalomjogilag fontos használati módra FRAND-feltételek mellett a szabványt megvalósító termékekre?

- a) Érvényes-e ez különösen akkor, ha a végterméket forgalmazó érintett iparágában a szokásoknak megfelel, hogy az oltalmi jogra vonatkozó helyzetet a szállító által használt szabadalmak vonatkozásában a licencvétel folyamán a szállítók tisztázzák?
  - b) A szállítási lánc minden lépcsőjén létezik-e licencadási elsőbbség a szállítókkal szemben, vagy pedig csupán a szállítóval szemben, aki az értékesítési lánc végén közvetlenül megelőzi a végtermék forgalmazóját? Itt is az üzleti forgalom szokásai döntenek?
2. A kartelljogi visszaélési tilalom megköveteli-e, hogy a szállítónak egy saját, korlátlan licencet adjanak minden szabadalomjogilag fontos felhasználási módra FRAND-feltételek mellett a szabványt magukban foglaló termékekre olyan értelemben, hogy a végforgalmazó (és adott esetben az előttük levő átvevők) a maguk részéről már nem tartanak igényt semmilyen saját külön licencre a szabvány szempontjából nélkülözhetetlen szabadalom tulajdonosától, hogy a vonatkozó szállítórész rendeltetésszerű felhasználása esetén elkerüljék a szabadalombitorlást?
  3. Amennyiben az első kérdésre adott válasz nemleges, az EU-rendelet 102. cikke különleges minőségi, mennyiségi és/vagy egyéb követelményeket támaszt-e azon kritériumok vonatkozásában, amelyek szerint egy szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalom tulajdonosa arról dönt, hogy ugyanazon termelési és értékesítési elem különböző sik-jain milyen lehetséges szabadalombitorlókat kell figyelembe vennie abbahagyás elrendelésére irányuló szabadalombitorlási keresetében?

B) A CJEU-nak küldött megkeresésnek ebben a részében a Düsseldorf Fellebbezési Bíróság a CJEU 2015. július 16-án a *Huawei*-ügyben hozott, C-170/13 sz. ítéletének azokat a részeit idézi, amelyek az ügyben konkrétan megadják a követelményeket.

A bíróság átiratának végén a perértéket 3 millió EUR-ként adta meg.

Spanyolország

A Barcelonai 1. sz. Kereskedelmi Bíróság 2020. november 27-én elutasította a *Sanofi* által a *Mylan* ellen benyújtott, ideiglenes intézkedés elrendelése iránti második kérelmet az inzulin-glargin biohasonló termék kapcsán.

a) Tények

A Sanofi tulajdonosa a 2 346 552 sz. (EP '552-es) európai szabadalomnak, amely nem gyógyszerpatentot igényel, hanem gyógyszerek adagolására szolgáló, befecskendezhető gyógyszer adagoló eszközt (SEMGLEE), így egy fecskendő vagy egy tollat bizonyos műszaki jellemzőkkel.

A Mylan forgalmazási engedéllyel bír egy biohasonló inzulin-glargin gyógyszertermékre (SEMGLEE) befecskendezhető oldattal előtöltött toll alakjában.

A Sanofi 2019. júniusban bitorlási pert indított a Mylan ellen, egyúttal *ex parte* ideiglenes intézkedés elrendelését kérve, hogy a bíróság tiltsa el a Mylant a SEMGLEE forgalomba hozatalától. Az ügy a Barcelonai Kereskedelmi Bírósághoz került, amely visszautasította az ideiglenes intézkedés *ex parte* elrendelését, és helyett szóbeli tárgyalás megtartását helyezte kilátásba. Közben végzésében a bíró megállapította, hogy az engedélyezett szabadalom érvényessége kétségesnek látszik, mert a szabadalom csupán módosított formában maradt érvényben az ESZH felszólalási eljárásában, egy függő fellebbezéssel. A bíró azt is figyelembe vette, hogy nem volt indokolt a rendkívüli sürgősség.

A szóbeli tárgyalásra 2019. október 31-én került sor.

Időközben az érdemi eljárásban a Mylan ellenkeresetben az (engedélyezett) szabadalom érvénytelenségére hivatkozott. Az ESZH fellebbezési tanácsa 2019. október 15-én ismét módosított formában tartotta fenn a szabadalmat. 2019. október 30-án (vagyis az ideiglenes intézkedés elrendelése ügyében kitűzött szóbeli tárgyalás előtt egy nappal) a Sanofi az ügy érdemi főeljárásában korlátozási kérelmet nyújtott be (segédkérelemmel együtt), kérve, hogy az ESZH Felszólalási Osztálya és fellebbezési tanácsa által fenntartott módosított igénypontok képezzék az eljárás alapját.

A következő napon a szóbeli tárgyalás alatt a Sanofi kijelentette, hogy már nem az engedélyezett, hanem a módosított szabadalmat érvényesíti ideiglenes intézkedés elrendelésére vonatkozó kérelmének alapjaként. Ezzel szemben a Mylan azzal érvelt, hogy a szabadalom módosított formája még nem érvényes Spanyolországban, minthogy egy szabadalmat nem lehet korlátozni ideiglenes intézkedés elrendelésére vonatkozó eljárásban, hanem csupán az érdemi főeljárásban, ahol a kérdéssel még nem foglalkoztak.

2019. december 23-án a Barcelonai Kereskedelmi Bíróság három szabadalmi bírója elutasította a Sanofi ideiglenes intézkedés elrendelésére vonatkozó kérelmét, és helyt adott a Mylan állításainak. Ennek alapján olyan döntést hozott, amely elismerte, hogy a Sanofi nem változtathatta meg a 2019. júliusban benyújtott, ideiglenes intézkedés elrendelésére irányuló kérelmének alapjait, mert a kérelem az engedélyezett szabadalomra hivatkozott, és így a kérelmező nem hivatkozhat a szabadalom módosított alakjára, amellyel az érdemi főeljárásban még nem foglalkoztak.

A Sanofi fellebbezett a döntés ellen.

Visszatérve az ügy érdemében folyó főeljárásra, 2020. januárban a Mylan nyilatkozatot nyújtott be a Sanofi korlátozási kérelmével kapcsolatban, és azzal érvelt, hogy az nem engedélyezhető, mert rögtönzött, erőltetett és saját cselekedeteivel ellentétes volt, továbbá visszaélésen alapult. Ez a kérdés megoldatlanul függőben maradt a bíróság előtt.

A B2 szabadalom módosított formáját az ESZH 2020. márciusban publikálta, és ezt a módosított szabadalmat a Spanyol Szabadalmi és Védjegyhivatal 2020. júniusban T5 jelzéssel érvényesítette. A szabadalom egy további módosított fordítását (T9) 2020. júliusban publikálták, amikor is a Sanofi kérte, hogy a szabadalom eljárásán kívül publikált alakja képezze az eljárás alapját. A Sanofi egy új *ex parte* ideiglenes intézkedés elrendelésére vonatkozó kérelmet is benyújtott a Mylan ellen.

A szabadalom B2-T9 alakjának igénypontjai azonban megegyeznek a Sanofi 2019. októberben benyújtott korábbi módosítási kérelmében foglaltakkal. Ennek alapján a Mylan azt állította, hogy mindenekelőtt szükség volt a Sanofi egy olyan nyilatkozatára, amelyben tisztázza, hogy részben vagy teljesen ejti-e vagy fenntartja korábbi korlátozási kérelmét (ideértve segédkérelmét is).

Időközben a bíróság egy 2020. július 20-i közbenső döntésével ismét elutasította az *ex parte* ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmet, és 2020. augusztus 20-ra szóbeli tárgyalást tűzött ki.

Ekkor a Sanofi kinyilvánította, hogy ejti korábbi korlátozási kérelmét. Egyúttal visszavonta azt a fellebbezését, amelyet az első ideiglenes intézkedés elrendelésére irányuló kérelmét elutasító döntés ellen nyújtott be.

A 2020. augusztus 20-i szóbeli tárgyaláson a Mylan azzal érvelt, hogy a Sanofi nem ismételt meg ideiglenes intézkedés elrendelése iránti korábbi, elutasított kérelmét, mert a körülmények nem változtak. A Mylan különösen azt hangsúlyozta, hogy a szabadalom B2-T9 formája nem képezte a főeljárás alapját, mert arról a bíróság még nem döntött, minthogy a szabadalmi törvény által előírt eljárási lépések, ideértve a Mylan nyilatkozatára adandó választ, még nem történtek meg.

b) A bíróság döntése

A Barcelonai Kereskedelmi Bíróság 2020. november 27-én ismét elutasította a Sanofi ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmét, mert annak teljesítését nem indokolták az állítólag új körülmények. A döntés külön hangsúlyozza, hogy a szabadalom B2-T9 alakja nem képezi az érdemi főeljárás alapját, ahol a Sanofi kérelmét még elő kell adni és dönteni kell róla. Ilyen vonatkozásban a bíróság emlékeztetett arra, hogy az igénypontok ugyanazok lennének, mint a korábbi korlátozási kérelemben, amelyeket most visszavontak. Ugyanakkor a Mylan tiltakozik a Sanofi kérelme ellen, azzal érvelve, hogy az nem fogadható el, mert visszaélésen alapul, azzal az egyetlen céllal, hogy megismétlje korábban elutasított, ideiglenes intézkedés elrendelésére irányuló kérelmét.

Budapesti Szerződés

Szaúd-Arábia minisztertanácsa 2020. decemberben érvényesítette a mikroorganizmusok szabadalmi eljárás céljára történő letétbe helyezésének nemzetközi elismerésére vonatkozó szerződést, és jóváhagyta az ahhoz való csatlakozást.

A szerződéshez való csatlakozás folytán mikroorganizmusok letétbe helyezése egy nemzetközi letéti hatóságnál (International Depositary Authority, IDA) ki fogja elégíteni a szaúd-arábiai szabadalmi törvény letétbe helyezési követelményét.

Egy IDA képes biológiai anyagok tárolására, és hatékony rendszere biztosítja a Budapesti Szerződésben előírt feltételeknek való megfelelést.

A Budapesti Szerződést 1977. áprilisban hozták létre Budapesten. Szaúd-Arábia csatlakozásával a tagországok száma 84-re nőtt.

Mesterséges intelligencia szabadalmazása az EU-ban

A mesterséges intelligencia (MI) (Artificial Intelligence, AI) fellendülőben van. A bankolástól az orvosi készülékeken keresztül a vezető nélküli járművekig mindenhol jelen van, de kérdéses, hogy mi szabadalmazható ezen a területen. Az alábbiakban rövid tájékoztatást adunk arról, hogy az ESZH hogyan kezeli az MI-találmányokat. Tömören összefoglalva két olyan MI-találmánytípust fogunk vizsgálni, amelyet az ESZH elfogad, és két olyat, amelyet nem.

a) Biztos terület

Az ESZH szabadalmat ad az alkalmazott MI-re, pontosabban egy konkrét műszaki alkalmazáshoz felhasznált MI-re. Jó példát szolgáltat erre a gépi tanulás képfeldolgozásban, számítógépes látásban vagy orvosi készülékekben, így szívritmus-szabályozókban vagy inzulinpumpákban. Ez az első az Európában az MI-számára elérhető két biztos kikötőből, és a kettő közül ezt könnyebb megérteni: először engedélyeztek európai szabadalmakat valóságos technológiai javításokra az ESZH megalapítása óta.

A második, elvontabb engedélyezhető biztos kikötőbe akkor jutunk, amikor az MI-t egy konkrét műszaki kivitelezésre alkalmazzuk. Ez azt jelenti, hogy az algoritmus mintáját hozzáigazítjuk a számítógép konkrét belső funkciójához, ellentétben azzal, amikor az algoritmus tiszta matematika. Ennek szemléltetésére említjük az ideghálózat betanítására szolgáló módszert, amely egyensúlyt hoz létre, amikor információt táplálunk be a memóriába, és amikor annak kiszámíthatónak kell lennie. Ez azért lehetséges, mert a számítógép jellemzőit vesszük figyelembe, nem pedig magát az algoritmust. Ez egy finom, de fontos megkülönböztetés, és olyasmi, ami egy egyébként nem engedélyezhető ötletet az MI szabadalmazhatóságának a második kikötőjébe irányít.

a) Rázós alap

Két veszélyzóna van, amelyet a jövőbeli szabadalmasoknak óvatosan kell kezelniük, amikor megpróbálnak Európában MI-típusú szabadalmat kapni. Ezek közül az elsővel akkor találkozunk, amikor megpróbálunk szabadalmaztatni olyan alapvető MI-t vagy gépi tanulást, amely alapján egy algoritmus. Ez Európában nem lehetséges. Ennek az az oka, hogy az MI és a gépi tanulás számítási modelleken és osztályozási algoritmusokon alapszik csoportosításhoz, regresszióhoz és méretcsökkentéshez, amilyenek az ideghálózatok, a genetikai algoritmusok, a támogató vektorgépek, a k-means algoritmus, a kernelregresszió és a diszkriminációs analízis. Ezeket önmagukban – műszaki alkalmazás vagy műszaki kiégésítés megfontolása nélkül – matematikai módszereknek tekintik, ezért Európában nem szabadalmazhatók.

A második veszélyzóna az MI nem műszaki alkalmazását foglalja magában, többnyire olyan területeken, mint a pénzügyek, az adminisztratív módszerek, a nyelvi és akár bizonyos osztályozási algoritmusok. Némileg ellenintuitív módon az ESZH sok MI-innovációt ezeken a területeken nem szabadalmazhatónak tekint. Ennek hátterében egyszerűen az az elvi megfontolás áll, hogy magukat az alkalmazásokat nem tekintik műszakinak. A matematika egy nem műszaki alkalmazással kombinálva Európában nem szabadalmazható.

MI-re vonatkozó esetekben mindig különös figyelemmel kell lenni annak biztosítására, hogy ügyünkkel ne jussunk vakon MI számára nem szabadalmazható területre.